

Årsskrift

for

Ringes Efterskole

1960

RINGE EFTERSKOLE

ÅRSSKRIFT

1960

31. ÅRGANG
UDGIVET AF ELEVFORENINGEN

Mit barn, mit barn, giv agt!

Forvirredes vi af mange toner, fortabte vi os i mange temaer, blev det til uoverskuelige tanker og indtryk, så rydder vi nu op. Så lægger vi nu tilside alt, hvad der dyngede sig op på vort bord. Tager igen dette enkle frem. Det er her, vi gang på gang må begynde. Det er her, det er sagt alt sammen: Ordet blev kød og tog bolig iblandt os. Guds tanke, Guds sandhed — hvad vi nu vil kalde det — blev menneske i Jesus Kristus, tog bolig iblandt os, i Bethlehem — i Galilæa, fjerne egne, vi aldrig så, fjerne tider, som århundreders tågeslør tilhyller. Altsammen fjernt som barndoms minder. Nænsomt tager vi dem frem i skæret af levende lys. For en stund skal det tale til os. Blive til syner og sang, kalde på vore drømme:

Eder er i dag en frelser født, som er den Herre Kristus i Davids stad . . .

De ord klinger dybt i os, når højtiden bereder vore sind.

Vi lukker op — forsigtigt — og lukker forsigtigt til igen. Som når man gemmer kostbare ting hen i en skuffe. Her skal de ligge til næste gang. Passe på, virkeligheden tager med hårde hænder. Men dette skal skånes og gemmes for de gode stunder.

Men ordet blev kød. Det blev ikke drøm, men kød og blod. Det blev blodig fødsel og blodig død, og derimellem lå dage og år, hvor det vandrede i den jernhårde virkelighed. Vandrede ud af Bethlehems-synernes glans, ud af idyllen og de gode stunder ind i dagens kolde lys, hvor ingen drøm kan leve, hvor mennesket forråder sine helligdomme, hvor der hades og slås ihjel, hvor der lides og gås til grunde — ind i dette vandrede han, som var Guds ord.

Han forsvandt for hyrderne, som knælede i stalden, lammede af store syner. Han forsvandt for de vise mænd, for hvem han var visdommen selv. Han forsvandt for Josef og Maria og for dem, der siden blev hans disciple. Ingen fik lov til at beholde ham. Man byggede tempel til ham i tanke

og sind, men han gled bort. For ordet blev hverken synet eller visdom eller noget andet, man kan lukke inde i usynlige, endsige synlige templer. Det blev kød, og det gik kødets gang til nederlag og ensomhed og kors. Det blev borte for mennesker i den skærende virkelighed. De rullede en sten for graven og græd.

Sådan er det med det ord. Men det tog bolig iblandt os. Det står ikke tændt som en sol på himlen, men forsvinder i menneskelivets irgange. Og gang på gang bryder det ud af sin grav. Som det lå gemt bag en sten i Getsemane, sådan forsegledes det siden bag lærens gitterværk, i kirkens omhegnede systemer, i menneskehjerter, nedfrosset under isen. Men ustandselig bryder det frem, levende står det op midt iblandt mennesker. Hvor én rækker et bæger vand til sin broder, hvor to eller tre er forsamlede i hans navn, hvor ingen forventer det, er det nær, som da det vandrede på jorden. Hvor livets byrder bøjede mennesker til jorden, så der var ingen fremtid og intet håb, der tændte det stille sit lys. Og alle dem, som tog imod ham, gav han magt til at blive Guds børn, siger Evangeliet.

En underfuld dråbe i menneskelivets hav. Hvorsomhelst satte den spor. Og når verdener forgik, når nedbrydning og opløsning lå for, så stod dette uantastet:

*Godt kan vi nu ved nattetid
kende som børn vor fader blid.*

Være børn, være i det tabte paradys, være under den grænseløse tilgivelse. Det er gaven.

Det er vort livs fryd, at vi kan pløje og så, at vi kan forme og virke, at vore hænders og hjerners gerning kan gro og sætte frugt. Vi kan, hvad vi vil. Det er menneskers stolthed. Og når vi ser resultaterne, når det lammende afslører sig for os, hvortil vi i virkeligheden bragte det, spørger vi ængsteligt: Jamen, ville jeg også dette? Var det sådan, jeg havde tænkt mig det? Denne rådløse verden, denne fattige menneskehed uden nåde. Og kendsgerningerne svarer kort: Ja, det var, hvad du ville. Du mente det så godt altsammen, men dette var, hvad du ville. Og nu er det høstens time.

*Der truede os i tiden
en ond usynlig magt:
Vor egen sikre viden,
som sprængte med foragt
den skænkede natur
og nedskrev Adams billed'
til skyggen på en mur . . .*

Sådan skrev Ole Wiwel til Båring højskoles indvielse. Sådan synger vor tid.

*Før sang man roligt salmer
i fattet tro på Gud,
men gammel enfold falmer
som løv og slettes ud
i denne jævndøgnstid,
hvor hjerterne er delte
og med sig selv i strid.
En frygt på vore øjne
er lagt som ild og is.
Afmægtige og nøgne
vi ser alt livs forlis:
Vor jord forladt af sol,
de stærke bjerge smuldret
fra nedbrudt pol til pol.*

Sådan er frugten, vi såede. Dertil har vi bragt det. Der er ingen fred i os. Men ordet blev kød og tog bolig iblandt os.

*I ordet overvintre
den sandhed, vi forlod,
og ingen magt kan hindre
den i at fæste rod
selv i en fattig jord,
hvor frøet som et under
og skjul for alle gror.*

Det er julebud. Sandheden, som gang på gang blev borte for os, overvintre, og med ét slår den rod og er, hvad den var — tilsagnet og hilsnen: Du er dog barn, du er dog — så langt du end kom bort fra din bestemmelse — under din faders kærlighed. Her er udgangspunktet. Her kan du begynde påny.

*En Adam i os alle
hver stormfuld jævndøgnstid
kan høre nogen kalde
langmodig, trofast, blid:
Mit barn, mit barn, giv agt —
alt er igen uprøvet
i dine hænder lagt.*

V. Hofdahl.

Eventyr.

*Han fortalte eventyr,
som selv han troede på —*

siger digteren Drachmann i et vers. Det vil sige, eventyr er noget, som voksne mennesker må tage på den måde. — Verset er skrevet i en tid, da romantikken måtte give plads for realisme, livet som det er rått og hårdt. Men hvor mange vil ikke kunne sige og mene det endnu: »Eventyr, det er jo for børn«. Den tror vi da ikke mere på, selv om vi engang levede i og med eventyrene. — Livet er ikke bare eventyr. Drachmann fortsætter dog sådan:

*Ak, disse gamle sagn,
hvem har ej troet på derpå?
begynde gør vi alle dog
som drengen den små.*

*Og vokser vi, vi vokser dog
fra eventyret ej!*

*Ak, disse gamle eventyr
jeg tror endnu derpå.*

Og så digter Drachmann et eventyr, »Prinsessen og det halve kongerige«, som er absolut i eventyrets form, men som i indhold er udmærket, — men som dog har en lære, som den, der har øren at høre med, ikke let undgår at fange:

*Det arbejde, som man har taget sig på
det bringer man færdigt; ej sandt min ven,
når man vil kaldes en ærlig svend!*

Har man lyst til kun at fange det eventyrlige, så har Drachmann her dækket et rigt bord, der er nok for fantasien. Vil man have kernen med, har man lov til det. For øvrigt som ved alle andre eventyr »nyde hvø nam«, som det gamle Havamål siger.

Som et hårdt indslag rinder det let en i hu, at vore skoler i dag ser ud til at skulle lægge vægten hårdt på, at vi får de unge ud i erhvervslivet, at det skal være skolens væsentlige arbejde at finde ud af, om Peter skal være snedker eller bilmekaniker, om Rasmine egner sig bedre til at skrive på maskine end at røre i en suppegryde. — Har det ikke alle dage været sådan, at når der skulle vælges mellem poesien og grøden, så siger mennesker som nissen i H. C. Andersens eventyr: Jeg tror, jeg vælger spækhøkeren for grødens skyld. Ja, vi kender det fra vore skoler, at mange vælger skole efter, om der er centralvarme og alle moderne indretninger, for sådan er vore børn jo vænnet til det hjemme fra. Det er jo også et synspunkt. — Men et langt stykke fra det, som var skolernes oprindelige hensigt, og forhåbentlig er det endnu.

Men vi undgår vel næppe, at kravene stiger til skolernes komfort. — Ville det være urimeligt, om skolerne til gengæld stillede større krav til hjemmenes opdragelse, at børnene måtte være brændende efter at vise sig pligtopfyldende og kultiverede. Det er ikke uvigtigt, at mennesker er klar over, at det ikke alene gælder om at stille krav til andre, men at forældre, børn og skole går ind under de krav, der stilles til en, d.v.s. gør et arbejde, yder en indsats. — Stille krav kan vi alle uden at være noget. At gå ind under krav kan være betydeligt sværere. Men det er nu de sidste, som kommer til at betyde noget værdifuldt.

I al agitation stilles der krav til andre. Og der kan let vindes tilhængere, som vil være med dertil. I det politiske liv stiller parterne krav, gerne om noget, som de andre eller modparten må betale deres gode part af. Men hænder det, at agitationen er overdreven, uden rigtig bund i virkeligheden, kan det give bagslag, ligesom alle krav, der undlader at tage hensyn til hele sandheden.

For atter at komme til »eventyret« vil jeg her fremdrage nogle træk fra Johannes Jørgensens lignelse »Solens Aag«, der har noget af eventyrets stil over sig. »Nyde hvo nam«.

»En hel sommer igennem havde der været uro blandt jordens planter. De tænkte på at lave oprør mod solen. En gammel stiv poppel, der voksede midt i en kornmark, førte

an: I ved, at planternes hæderkronede folk har beboet jorden i umindelige tider og gjort os den underdanig. Alle ting afhænger af os. Vi nærer koen, som giver menneskene mælk og kød, vi nærer fåret, der giver mennesket klæder, fuglene lever af vore frø, insekterne af vort blomsterstøv og honning. Vi gøder selv jorden med vort løv, vi føder os selv. —

Der er kun een magt, som vi siges at være afhængige af — solen —. Læren om sollysets velsignelse for plantelivet er en gammel myte, overtro — uværdig for en oplyst plante. — Vi vil ikke mere hylde den tåbelige overtro. — Vi planter vil være os selv nok. Vi vil ikke mere bøje os for solens åg. Bifald fra alle planter. — Vi bærer os ad som menneskene. Vi strejker. Vi nægter at udføre vore livsfunktioner om dagen. Vi vil henlægge hele vort liv til natten. Vi vil blomstre, sætte frugt og frø om natten. Vi vil helt leve vort liv om natten. Så opnår vi en *planteværdig eksistens*.

Med strejken kom undergangen — ingen planter blev bestøvet af insekter om natten, bladene gulnedes og faldt af. Kun poplen holdt ud: Ser I ikke, at I nu er meget smukkere, meget mere jer selv, end da I var under solens åg, — Vi er forfinede — vi er adelige. — Vi er personligheder.

Menneskene forstod det ikke, talte om misvækst, men håbede på bedre tider. De kom.

Næste år skød en ny planteslægt op, der ikke kendte til poplens lærdomme. Alle stængler ræktes som arme op i tilbedelse mod solen, den udtømmelige lyskilde og livskilde.

Mennesker kan til skiftende tider have forskellige idealer, takket være forskellige skiftende »førere«. Er det vildledere, vil forfaldet komme i deres kølvand, og først en ny slægt vil atter finde på at søge de rigtige livskilder. — For »livets kilde springer, hvor evig den sprang«. —

For at finde den ville vi næppe bære os forkert ad ved at følge det »råd«, en anden digter har givet:

*Lær os da jord, på åndens ørnevinge
trofast som du,
os om vort høje himmellys at svinge
trøstigt i lu,
hente fra ham alt lys, som vi begære,
hente fra ham livsvarmen i vort bryst,
grønnes Gud til ære,
gyldnes til høst.*

Karl Hedemann.

*En glædelig jul og et godt nytår
ønskes alle gamle elever af*

*Holger, Knud, Bent, Karen Margrethe
og Karl Hedemann.*

Vinterens møder.

Som sædvanlig holder vi to møder i vinterens løb.

Det første: **Tirsdag den 24. januar kl. 19,30.**

Sang — og underholdning
ved pastor Thomsen, Rønninge.

Det andet: **Torsdag den 23. februar kl. 19,30** taler

forstander Hans Lund,
tidligere Rødding højskole.

Til begge møder er også gamle elever med forældre såvel som forældrene til nuværende elever meget velkommen.

Brød til kaffe medbringes.

Husk:

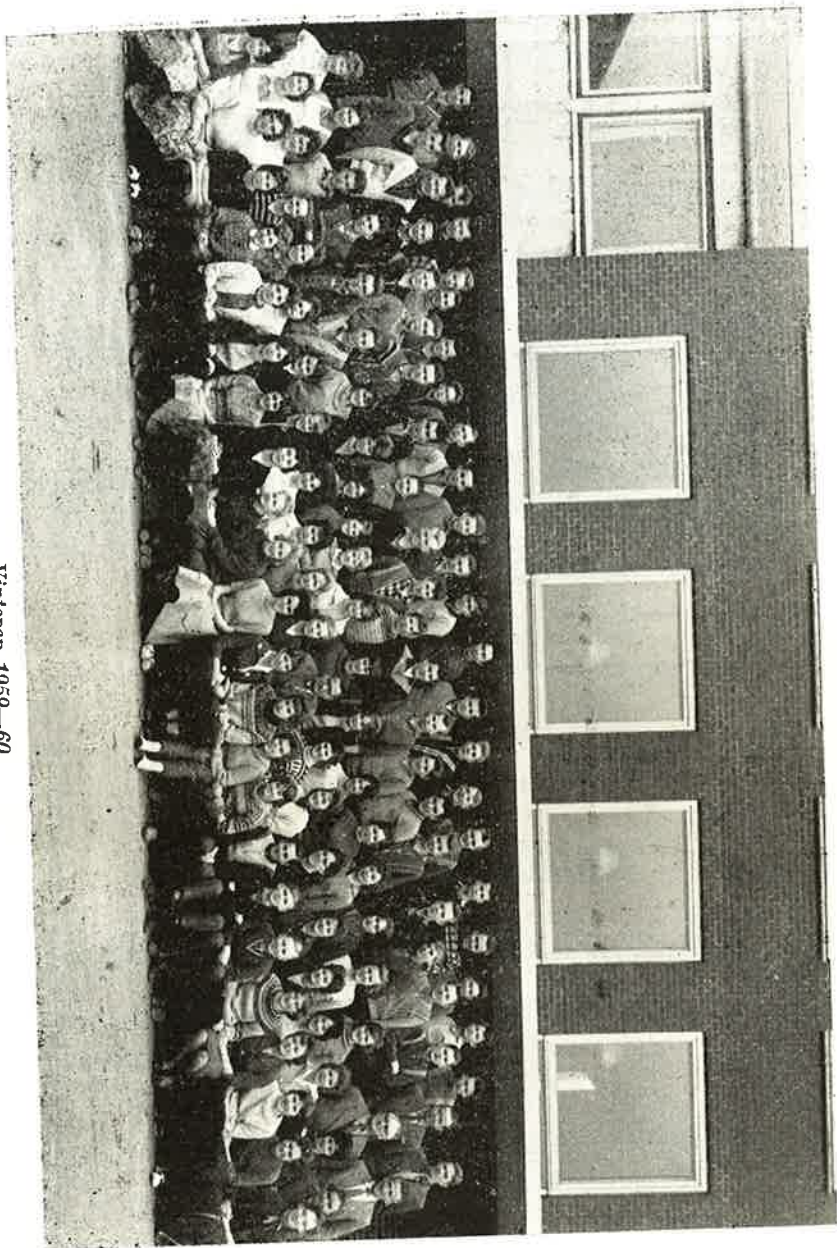
JULEFESTEN

afholdes

torsdag den 29. december

kl. 19,30

Vi møder alle

Sæt dig et mål.

Det er Hostrup, der i et vers siger følgende:

*Følg ej med strømmen, men følg med tiden,
hvis du vil holde dig ung i striden!*

*Kan strømmen ta' dig,
så vil den sluge dig.
går tiden fra dig,
kan den ej bruge dig.*

Hvem af os vil ikke gerne holde sig ung i striden, og vi vil jo nødig sakke agterud, så tiden og dens rørelser går en forbi. Ingen ønsker i utide at blive kørt ind på et sidespor.

Det at følge med tiden — eller at have føling med tiden — har for mig altid været at følge med i tidens litteratur. Der har jeg altid syntes, at tidens rørelser bedst lod sig aflæse, der kunne man ligesom bedst finde ånden i det hele.

Når tiden tillod det, skulle de nye bøger og de tanker, som der var fremme, være genstand for ens opmærksomhed, så man kunne stå rustet til at gøre fyldest i geledet, om ikke på anden måde så dog som rekrut.

Jeg tog da i en ferie fat på et digert værk af Tom Kristensen, som hed »Hærværk«. Det er efter anmeldernes og litteraturkritikeres dom en bog, der skildrer tidens — eller rettere mellemkrigstidens — ungdom. Sådan som bogen viser det, sådan skulle dansk ungdom af i dag være. Dog må jeg her indskyde, at bogens handling er henlagt til hovedstaden, så det er da kun byens ungdom, den handler om. Jeg læste bogen og skilte mig af med den dagen efter. Det var 504 sider om drukkenskab, opløsning og forfald — åndeligt som legemligt. Jeg nægter simpelthen at tro på, at dansk ungdom er som tegnet her. Hvis det var tilfældet, var det danske samfund sikkert allerede gået sin opløsning i møde. Selvfølgelig ved jeg da godt, at der findes megen slaphed og usselhed, men jeg kan ikke se meningen med at skildre den slags i en stor tyk bog, der absolut intet positivt

bringer sin læser. Og det var ikke den eneste. Jeg fik fat på en anden til »skyerne« rost bog af en anden »berømt« forfatter. Til slut kastede jeg med afsky den beskidte bog hen ad gulvet. Det var mit feriemøde med moderne dansk digtning — såkaldt digtning.

Jeg tog da som så ofte før en af de »gamle« ned fra reolen for at dulme skuffelsen. Det blev tilfældigvis en bog, som er skrevet af en ikke-digter, i hvert fald af en mand, der ikke er regnet for noget særligt af dem, der bestemmer, hvad der er sand og lødig litteratur på bjerget, men for mig at synes er det alligevel en mand, som har noget på hjerte — også til den ungdom, som er nu. Det var Zakarias Nielsens »Den evige Higen«. Forfatteren fortæller her bl. a. om en gammel sjællandsk bonde, som han ofte faldt i snak med. Denne bonde sagde engang i en samtale, at »der itte var meget ved at leve, hvis man itte havde noget at hive (hige) efter). Disse ord af en ganske almindelig sjællandsk bonde viser os en mand med en god og sund livsholdning, en mand, der i få ord udtrykker den egentlige mening med livet og dets bestemmelse. —

Når unge mennesker i så stort tal, som det er tilfældet i disse år, søger til vore efterskoler eller højskoler eller andre skoleformer, hvor de kan tilegne sig kundskaber eller på anden måde få deres horisont udvidet, da er det et udslag af, at der er noget, som de higer efter, et mål de stræber mod. Spiren til at hige mod noget er nedlagt i hvert eneste levende skabning, og for os mennesker er det særlig i ungdomstiden, at denne higen ret folder sig ud. Det er med et menneske som med et frøkorn, der bliver lagt i muld, at det har noget at hige efter, et ideal at stræbe imod. Et synligt ideal nås, når planten udfolder sig og står i blomst.

Blomstringstiden kan dog være en såre farlig tid for planten, den tåler ikke ret megen forstyrrelse eller modgang, før dens evner eller bestemmelse knækkes eller får en forkert retning.

Således er også ungdomstiden, den friske håbets tid, da alt er skønt, og livet lyst og lokkende; thi den ungdom, der er noget ved, venter sig noget af fremtiden og går ikke og hænger med hovedet eller forsumpes og forsimples, som

ungdommen hos nutidens digtere. Den er i stedet for optaget af alt det, den skal udrette, alt det, den skal opleve eller glæde sig over. Men som hos planten kan denne første ungdomstid også være en vanskelig tid for de unge. — »Hvad er denne brydningstime, er den skumring eller gry«, disse ord kan udmærket passe på de unge, der leder efter et ståsted — efter deres bestemmelse. Derfor har vi alle — og det gælder også vore digtere — et ansvar for de unge. Der er ikke nok bare at skildre en dekadent og degenereret ungdom, der kun vil sit eget fordærv, man må også kunne stille noget andet op — i hvert fald vise de unge »den strålende top, hvorfra de er sunken, men atter skal op«. Det er et uomgængeligt krav til os alle at lægge forholdene således til rette for de unge, at de kan blive rustet på bedst mulig måde til at tage livets gerning op i stort som i småt. Det gælder altid om at have gode våben i en kamp, således også med ungdommen. Den må netop have gode våben at kæmpe med i en vanskelig tid. Her kan man vel først og fremmest nævne de gode hjem og deres betydning for den opvoksende slægt. Det bedste for et ungt menneske er at være knyttet til et godt hjem med stærk og trofast kærlighed. Som det har betydning for en plante at være godt rodfæstet, så kan den stå fast, når tørke eller storm truer, sådan er det også med de unge, når de kommer ud, hvor storme truer, da vil det vise sig, om de er rodfæstede, så de ikke bliver lokket ud i noget, hvor de ikke har mulighed for at bunde.

Det, der særlig udmærker ungdomslivet og dets ideale bestemmelse, kan vi vel klarest få øje på, når vi husker på, at ungdomstiden er valgets tid, den tid, da mennesket vælger sin livsgerning og sin livsanskuelse. Det er vor bestemmelse, at udfolde vort jeg, at man må se at finde det arbejde, man har anlæg og lyst til. Ulykkeligst af alle er derfor den, som ikke ved, hvad han eller hun skal gøre, som intet arbejde har fået tildelt, og som derfor går fejl af sin opgave.

Et menneske er aldrig glædest, end når det har fundet sit rette arbejde. Søg derfor først og fremmest det, hvis du vil være tilfreds og gavne dig selv og andre. Da kan du med fuld glæde istemme Vilh. Gregersens smukke sang:

*Fri og frejdig, djærv og mandig
røgt fra dag til dag din dont,
livets gerning er bestandig
kraftens friske døbefont.
Som de bruges, dine evner,
får de vækst i livets dyst,
som de vokser, dine evner,
vokser modet i dit bryst.*

Thomas Nielsen.

En glædelig jul og et godt nytår ønskes alle »gamle« og nye elever.

Elevmødet den 2. og 3. september 1961.

Lørdag:

- Kl. 15,00 Vi samles ved kaffebordene. Derefter foredrag. Generalforsamling i elevforeningen. Eftermiddagen slutter med gymnastikopvisning.
Kl. 18,30 Aftenspisning.
Kl. 19,30 Underholdning — derefter dans.

Søndagen:

Morgenmad.

- Kl. 10,00 Foredrag ved en af skolens lærere.
Kl. 12,00 Middag. — Frit samvær.
Vi slutter med kaffebord søndag eftermiddag.

Betaling for hele mødet og alle måltider 13 kr.

Klip her og send det i en konvolut.

Til Ringe efterskole.

Undertegnede indmelder sig herved som deltager i elevmødet den 2. og 3. september. — Jeg ønsker at deltage i følgende måltider.

-Lørdag aften
.....Søndag morgen
.....Søndag middag

Sæt kryds ved de måltider, du ønsker at deltage i.

.....
Navn

Skæbne.

Langt tilbage i historien har menneskene kendt et begreb, som vi betegner ved ordet »skæbne«.

I almindelighed har begrebet skæbne vist været anvendt som en opmuntring af de onde og gode tilskikkelser, der har overgået og formet et menneskeliv. Man taler om, at et menneske har haft en lykkelig skæbne eller en sørgelig. Undertiden kan man tale om et folks skæbne eller en sags skæbne.

Den græske mytologi nævner tre skæbnegudinder, som den den kalder moirerne. Først nævnes syndersken, der spinder menneskets livstråd, den næste gudinde bestemmer trådens længde, og den tredje klipper den over.

Det synes, som om der i begrebet skal lægges en forestilling om visse mystiske magters indgriben i menneskets tilværelse, og at deres vilje er uafvendelig, så det ikke nytter at sætte sig til modværge. »Skæbnen leder den villige, men slæber den modvillige med sig«, siger en filosof.

Den nordiske mytologi kender som den græske også tre skæbnegudinder. De hedder Urd, Verdante og Skuld. Tilsyneladende er der en væsensforskel mellem den græske og den nordiske opfattelse af skæbnen. Mens der i den græske vistnok tales om livet i dets håndgribelige skikkelse som det mål af leveår, der tildeles hver, er det, som om der af vore forfædre i Norden har været tale om en dybere forståelse. Urd, Verdante og Skuld betyder ifølge Grundtvig: vorde, vægrende og skal. Navnene skal så opfattes som betegnelse for tre perioder i et menneskes liv. Først barndoms- og ungdomstiden, hvor man møder livet, og der bliver nedlagt en hob af muligheder i os, det vordende. Derefter den voksne ungdomstid, hvori tilværelsen begynder at tage form, og mennesket må lede efter — jeg ved ikke, om man må sige et mål, for så, når vejene fremefter er blevet færre, at møde et »du skal« — eller »jeg skal«.

På en gang heldigvis og desværre kan vort liv ikke spændes til et skema. Mennesket er både et guddommeligt og et skrøbeligt væsen.

Forestillingen om højere magters indgriben i vort liv kan vel af de fleste vanskeligt accepteres. Alligevel sker det, at mennesket bliver anfægtet af begivenheder, som det langt fra selv er herre over, uden det derfor er sagt, at højere magter har noget med det at gøre. Det kan være tilfældigheder. Men følgen bliver egentlig den samme, for mennesket tvinges til at tage stilling, og det er muligt, at resultatet bliver et standpunkt og en handling, som er uforståelig for andre. Mennesket kommer måske i konflikt med sig selv, måske med andre, ja, måske med samfundets lov. Forudsætninger for et drama er til stede.

Konflikten opstår rimeligvis ikke for den, der ingen spænding har i sig, ingen modsætninger, ingen yderpunkter. Der som et menneske kan begære, hade, elske, kort sagt: er levende, da kan det vidunderlige overgå ham, eller katastrofen kan gøre det af med ham. Måske er det så sammenblandet, at selve det vidunderlige er katastrofen.

Herover skabes sand digtning, den, der får os til at juble eller græde — eller begge dele på en gang.

Et eksempel på et stort drama kan hentes fra Ingemanns historiske roman: »Valdemar Sejr«.

Da den tilsyneladende uovervindelige erobrerkonge Valdemar Sejr havde mest magt, blev han på Lyø, hvor han var på jagt, taget til fange af den tyske greve Henrik. Efter 2½ års ydmygende fangenskab blev han løsladt på hårde betingelser, bl. a. måtte han med hånden på den hellige skrift sværge, at han aldrig ville hævne sig.

Efter hjemkomsten opsøger han sin gamle ven ærkebiskop Andreas og forlanger denne til at løse ham fra løftet. Andreas nægter. Kongen vil bede paven gøre det. Men Andreas siger, at om så paven eller endog en Guds engel vil hjælpe ham, så er dog løftet givet, og det kan ikke tages tilbage. Da sværger Valdemar den dyre ed, at om end det skal koste ham den evige salighed, så vil han have hævn. — I slaget ved Bornhøved taber han og undgår med nød og næppe at blive dræbt.

De fleste kender nok den islandske beretning om Gunnar på Hlidarende. Han deltog i de vældige kampe, der dengang på sagaernes tid rasede mellem slægter på Island.

Gunnar har begået drab. Tinget dømmer ham til 3 års landsforvisning, og vil han ikke gå ind på det, skal han være fredløs, hvilket betyder, at hvem som helst må dræbe ham. Gunnar går ind på betingelserne og vil rejse til Norge. Njal, hans ven, siger til ham: »Hold nu dette forlig, ellers bliver det din død!« »Jeg tænker ikke på at bryde forliget«, svarer Gunnar. Men da han skal rejse, og han er på vej ned til skibet, kommer han til at se op mod landet, hvor hans gård ligger. — »Fager er lien«, siger han, »aldrig syntes den mig så skøn. Markerne er gule, og høet høstet. Jeg vil ride hjem og ingen steder fare«.

Det gør han så, handlende ud af indre nødvendighed. Men derved går han imod loven og må bære følgerne. Han bliver dræbt.

Det hænder, at et menneske i lang tid har levet så jævnt og roligt, at det er lige ved at tro, det kender sig selv. Skæbnen kan pludselig vende op og ned på det hele, så mennesket opdager, at det alligevel er ukendt for sig selv.

Somme tider tales der om skæbnesvangre tildragelser. Ordet skæbnesvanger har karakter af ulykke. Heldigvis er der også noget, der hedder en god skæbne.

Mennesket må håbe, at det i skæbnens stund kan træffe den rette afgørelse, og at det kan bære denne afgørelse, hvis der overhovedet bliver noget at afgøre for det lille menneske, for det kan ske, at skæbnen vælger for os.

Svend Erik Buje.

Hver ny dag er med til at forme dig.

Som barn kunne jeg som andre børn lide at lege med ler. Store klæge, mørke klumper. Kølige som et æble, der blev glemmt og først plukket en kold oktoberdag. Fugtige, tunge, mørke klumper ler.

Så sad man og lod hænderne kærtægne klumperne. Leret tog form. Somme tider havde man allerede lagt en mening, et mål ind i det døde ler, forudbestemt form og funktion. Hvis det, man formede, da skulle have en funktion. Undertiden legede man bare. Så pludselig var det der. Ofte blev det til hoveder. Menneskehoveder. — — — Man kunne forskrækkes, når man pludselig sad ansigt til ansigt med en, man aldrig havde set før. — Måske så man bare det ansigt den eneste gang. I næste nu kunne det være borte. Bare et bittelille tryk med en finger ved lerhovedets mundvig, ved øjet, ved næsen — og det ændrede fuldstændig udtryk.

Sådan kunne man sidde og lege i limevis. Sådan kan man også i dag, hvis man en enkelt gang giver sig tid til at lege. Man kan finde tusinder af nye udtryk i det samme ansigt.

Lader man bare hænderne forme uden bestemt mål, bliver det oftest gammelmandshoveder, der dukker frem af lerklumperne. Eller gamle, runkne kællinger med ansigter som alpelandskaber.

Som barn ville jeg gerne forme barnehoveder. Men de er meget svære at få frem, har jeg hørt en billedhugger sige. Man siger også, at når man former en barneskulptur, kommer den til at ligne en selv, da man var barn. Hvor sælsomt, at ens egne barnetræk ligesom løber ud gennem fingrene og giver leret form.

Der er sikkert mange af jer, der har leget med ler. I gør det måske også i dag. Så hedder det bare ikke længere at lege med ler, men arbejde med ler. Man leger ikke, når man er voksen. Tror man da ikke.

Mon ikke også mange af jer kan genkende situationen. Denne følelse af magt til at ændre det, der allerede var

skabt. Magten til at få sådan en klump ler til at se bedrøvet ud — — eller få den til at smile igen, er en tilfredsstillelse — selv om det, man har magt over, bare er dødt ler.

— — —
For et par vintre siden bankede det en aften på min dør. Det gør det jo undertiden, ved I nok. Ind kom en elev. En pige. Det hænder jo også, ved I nok. Når man er 15-16-17, er der mange problemer, der skal klares. Man ved det. Man var jo selv 15-16-17 engang. Pigen fortalte. — Jeg lyttede. —

Og den aften fik man endnu en gang bekræftet bevidstheden om, hvor lidt vi mennesker egentlig er, hvor små vi er.

Det hedder jo: Du er ikke selv, du er kun i kraft af de andre. De påvirker dig. Du er kun som ler i deres hænder — — — hvis du da ikke passer på.

Når en vinter- eller sommerskole er slut, går vi lærere og lærerinder og gør vore betragtninger. Man må ofte undres, så ganske anderledes mange af jer blev i løbet af de kun 5 måneder. Hvad er så grunden?

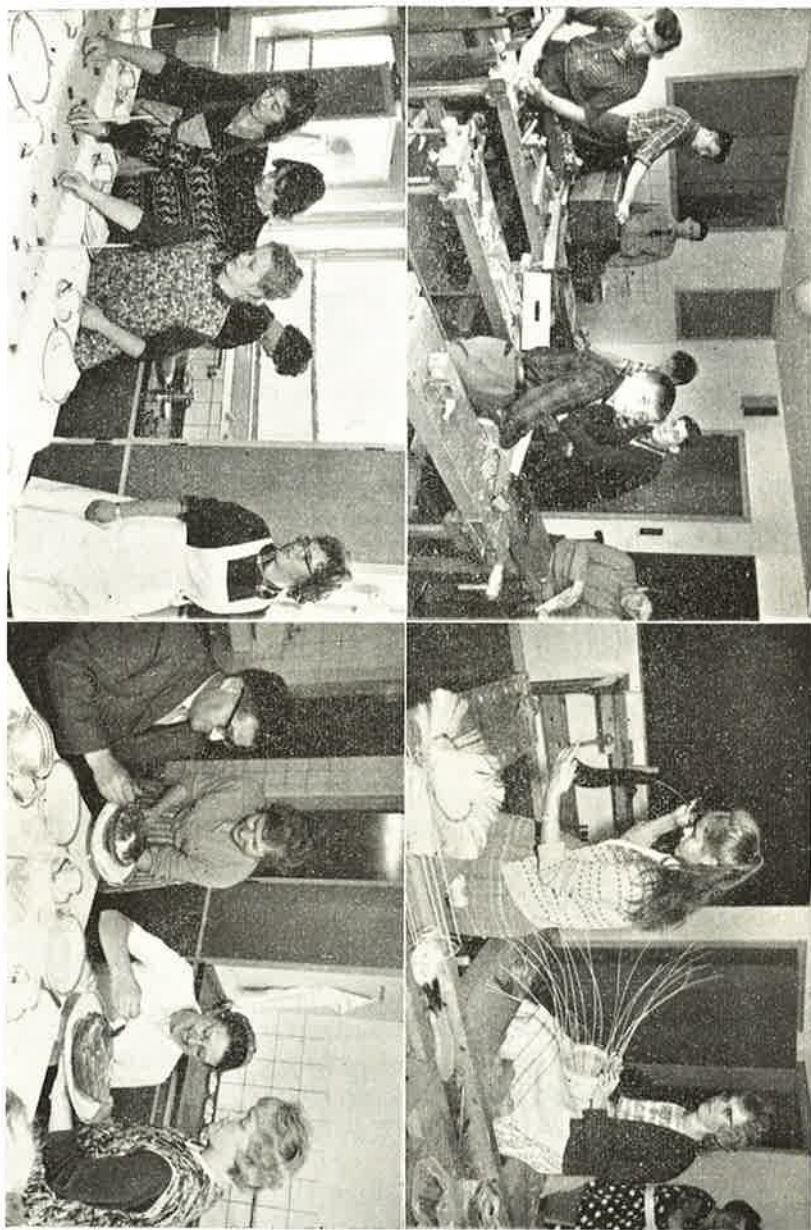
Ja, der kan jo være en masse forskellige ting, der spiller ind. Mange af jer er for første gang kommet hjemmefra. For første gang er I uden for fars og mors rækkevidde. I er »voksne« — mener I altså. Men i virkeligheden er I bare menneskebegyndelser. Nu skal I først til at formes som selvstændige mennesker.

For I var slet ikke »udlært«, som I troede, da I kom her. På en efterskole — blandt 100 kammerater, lærere og lærerinder, er der jo mangfoldige farer og chancer for påvirkning, og det er jo desværre ikke altid den bedste af de muligheder for påvirkning, der er, I bukker under for.

— — —
Der er en gammel regel, som nok er værd at låne øre. Den siger: Vi bør føre vort liv, men ikke lade os føre af det.

Mange mennesker har ikke et bestemt mål med deres liv. Derfor bliver de så let hjælpeløst bytte for de tilfældige bekendte og tilfældige omgivelser, de havner i. Mange lader egne tilfældige luner råde — lader bare stå til. Lader »skæbnen« råde, som de siger.

Selvfølgelig kan ingen undgå til en vis grad at blive præget af de mennesker og omgivelser, de måske i årevis trives

i. Det har vi, med lidt år på bagen, måttet sande. Det er uundgåeligt. Men det gør heller ikke noget. Bare vi ikke principløst lader os føre med af strømmen, men i tide tager aktiv stilling til hele tilværelsen.

Gælder det valg af livsstilling, er der ingen grænser for, så omhyggelige og forudseende unge mennesker er. Er der mere frihed? Er der nu pensionsordning? Men den dag, de står overfor de store problemer i tilværelsen, lader de bare tilfældigheder råde — tæller på knapper.

— Når man en gang imellem holder status over det antal år, man har tilbagelagt, og mon ikke det hænder for de fleste, at de en gang imellem holder regnskab, så undres man egentlig over, så mange forskellige mennesker, man har været. Man er lidt forandret for hvert sted, man har været.

— Man er bestandig genstand for forandringens store, mærkværdige lov, er som ler i tilværelsens store skaberhænder. Man bliver aldrig færdig. Er altid på vej. Bliver til for hver ny dag, der kommer, for hver dag, der går.

Man bliver ikke færdig med at formes, før den dag, man ikke er til mere. Så dejlig lille er mennesket.

Hermed de allerbedste julehilsener og nytårsønsker til alle mine gamle elever.

Karin Skovholt.

Husk:

Elevmødet 1961

2. og 3. september

Far — Mor — Børn!

Tove Ditlevsen har i sin roman: »Barndommens Gade« skildret en arbejderfamilie, som består af forældre og to børn, en dreng på 15—16 år, som er i lære. En pige, der er lidt yngre, hun går endnu i skole. Vi ser familien i hverdagen, faderen går på arbejde. Et arbejde, han har haft i en menneskealder uden nogen som helst forandring, uden påskønnelse af nogen art, ej heller gagetillæg. Han er tilfreds med arbejdet. — Han kommer hjem kl. 5 hver dag. Der er aldrig tale om udskejelser af nogen art. Selv lønningdagen er som de andre. Han er kort sagt en mand, der er gået i stå. Han lever ikke, men eksisterer kun. Det højeste han kan drive det til som fader er at spørge sin datter, om hun skikker sig vel i skolen. Det står for ham som det største her i livet. Når blot man skikker sig vel, er alt andet overflødig. Moderen er af samme slags, hun går der hjemme, passer huset og stopper mandens hoser, derudover laver hun intet. Omverdenen kommer hende ikke ved. Hun forstår ikke at tage imod, når børnene kommer hjem og fortæller, hvad de har oplevet. Fortroligheden mellem hende og børnene ophører. Hun er ked af det, men forstår ikke, hvorfor hun har mistet børnene, for det har hun jo. Hjemmet bliver kun et sted, hvor børnene spiser og sover. Pigen reagerer på den måde, at hun slutter sig inde i sig selv og bliver tvær og sur og vil ingen ting.

Drengen er blevet så gammel, at han kan se det forkerte i forholdet. Han er i den alder, hvor man gør oprør mod alt og alle. Han er i den alder, hvor han trænger til kærlighed og forståelse, især fra forældrenes side. Dette forhold mangler, og det gør, at han må stå ene med alt, hvad der går ham imod. Denne ensomhedsfølelse bringer ham i opposition, og han føler trang til at gøre oprør. Han mødes om aftenen med ligestillede. I deres selskab føler han sig som herre, og han udvikler teorier for kammeraterne om at danne et nyt politisk parti, der hovedsageligt skal tage sig

af læredrengenes stilling i samfundet. Han føler nemlig den behandling, han får i sin læreplads som ydmygende.

Hjemme skråler han ikke op, som når han er sammen med kammeraterne. Her føler han sig lille, fordi han ikke kender sine forældre. Han er på vagt over for dem, han har på fornemmelsen, at hvis han ikke kan klare sig over for dem, er det hans selvstændighed, det går ud over, og hans selvstændighedsfølelse tåler ikke nogen reducere. Tavsheden i hjemmet plager ham, den kan drive ham til desperation. Han indleder krig mod tavsheden ved at forlange en nøgle til en af kommodeskufferne, så han kan få sine private ejendele låset ned. Det er et rimeligt forlangende, men forældrene forstår ikke, hvor meget det betyder for ham. De ler nærmest ad ham. Det kommer til skænderi, som ender med, at drengen i fortvivelse giver sig til at græde. Herved bliver forældrene fuldkommen desorienteret, hvilket er et tegn på, at de overhovedet ikke forstår deres børn.

Er det noget under, at der findes så megen forvildet ungdom på gaden? Er det noget under, at der er så megen ungdomskriminalitet til? De unge bliver leet ud af forældrene. De skal have hævn, og vi ser eksempler nok på, hvilken hævn de tager.

Hermed de bedste ønsker for det nye år og tak for det gamle, som svandt. God jul!

En hjertelig hilsen til Hedemann og lærerpersonalet med tak for det gode samarbejde.

De bedste hilsner til alle gamle elever, især eleverne fra i sommer.

Karen og Tage Toft.

Kære gamle elever.

Tusmørke — regn og sjap.

Vi har idag hængt adventskransen op og haft det første lys tændt, igen var det rart at se den grønne krans hænge der med al sin skønhed og varme, og samtidig fortæller den os jo, at nu er der gået et år, siden I sidst fik brev.

Den 3. november 1959 begyndte vinterskolen med 100 elever, foruden Hedemann talte amtsskolekonsulent Pedersen ved åbningsmødet. Af nye lærerkræfter kom fru Lundsgård i stedet for fru Johansen, som nu ikke længere synes at kunne være væk fra sit hjem og sine to små drenge.

Altså — vinterskolen begyndte, den gik sin jævne, stilfærdige gang. Julen nærmede sig, — traditionen tro holdt vi Luciafest, juleafslutning, hyggeligt og rart var det, og så blev det jul, rigtig dejlig jul med nisser, gran og hjerter. Den 29. december holdt vi julefest for gamle elever.

Så kom nytåret, og alt gik snart sin vante gang igen, sidst i januar havde vi et møde med forfatteren Niels Amsen, og i februar et med højskoleforstander Uffe Grosen. Begge møderne var godt besøgt.

Dernæst havde vi vores fastelavnsfest, med alt hvad der til hører, eleverne opførte »Den tredje«, fest og glæde var der over hele linien. 8 dage senere var vi inviteret til »Hjemly« til deres fastelavnsfest, jo — vi fejrede fastelavn.

Den 11. marts havde vi en Odensetur, og lidt senere en tur til Hedemann's skov, hvor vi som sædvanlig travede hele rundturen, ud og ind mellem træer og op og ned af skråningerne, fin fin tur og godt med motion. Den 28. marts sluttede vinterskolen.

Så kom april, Hedemann begyndte på sit sommerhus, som han fortsatte med i sommerferien, og nu i oktober igen. Det står nu snart færdigt, og skal efter sigende være tip-top. Fint klaret af Hedemann og Theodor.

Den 3. maj startede vi så sommerskolen med 70 piger. Pastor Barfod talte ved åbningsmødet, og af nye lærere kom

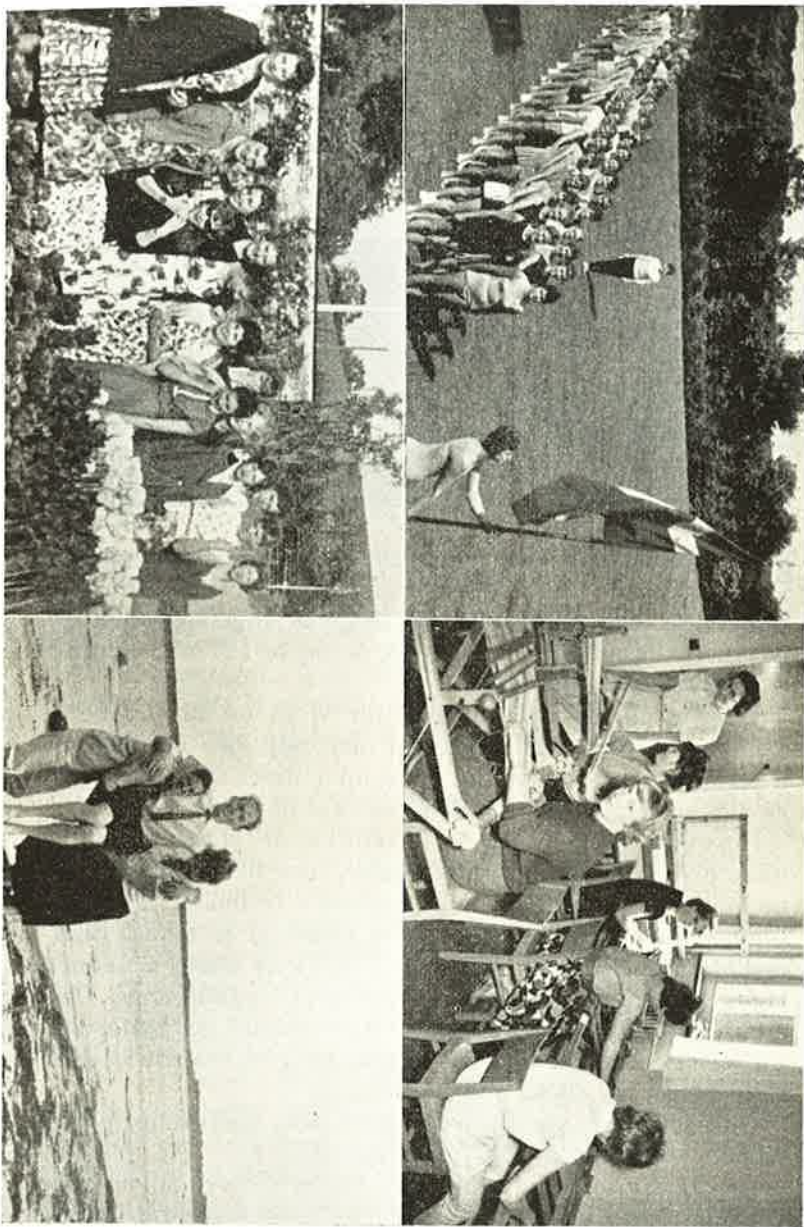
Tage Toft og hans kone som afløsere for Inge Pedersen og Peter Ekknud. Ekknud er blevet gift og er nu lærer i en folkeskole ovre i nærheden af Slagelse. Inge Pedersen tog på lærerkursus på Askov højskole og er i Vinter knyttet til Ubby fri- og efterskole.

Dagene gik og ugerne med, før vi så os om, havde vi Lombjergefesten. Heldigvis var der høj, blå himmel, og pigerne så som sædvanlig søde ud i deres hvide dragter, en fin opvisning gav de, den ros skal de have.

Desværre glippede Bornholmturen i år, staten ville ikke mere give fribilletter til efterskoler, men helt snydt blev vi nu ikke. Vi startede en morgenstund i to busser, først besøgte vi den fynske landsby, som forøvrigt er vældig interessant. Når man går inde i de lavloftede stuer, kan man rigtig fornemme, hvordan de har levet i gamle dage. Derefter kørte vi videre nordpå, så Ladbyskibet og jættestuen for så at fortsætte til Fynshoved, hvor vi svaledede os i de salte bølger og ellers nød naturen.

Odenseturen kom også og forløb som sædvanlig, papirfabrik — glasværk — bryggeri osv osv.

Den første søndag i september havde vi elevmøde, mange var mødt, men plads fik vi til dem alle og mad også, endda

god mad — jo, Ingrid's kødgryder har mangen en elev fået lært at værdsætte.

Senere tog vi på en bustur til Svendborg, Ollerup og de fynske alper, vejret var fint, rigtig høj septemberhimmel, i skov, langs hegn og krat kunne man begynde at ane de skønne efterårsfarver, vi havde en rar tur, den sidste sammen med dette hold. Den 28. september rejste pigerne fra skolen.

Nu er vi godt igang igen, 1960 har 100 elever ligesom sidste vinter, ved åbningsmødet talte pastor Hofdal, som forøvrigt har en ugentlig time på skolen i vinter. Desværre forlod Tage Toft og hans kone os, højskolen kaldte og det kunne de ikke sige nej til, så deres virke er nu på Køng højskole. Som nye lærere har vi fået Frede Hansen, Kirsten Rasmussen og Jytte Jeppesen.

Med mange ønsker om en rigtig god og glad jul og et godt nytår sendes jer de bedste hilsner.

Esther Torp.

Kære gamle elever!

Hermed mine bedste ønsker om en god jul og et godt nytår.

Ingrid Pedersen, økonoma.

Med tak for jer interesse for elevforeningens arrangementer ønskes alle gamle elever en god jul samt et godt nytår.

Erling Andersen.

10 år efter.

Erna Lyshøj Hansen.

Kort efter, at vi havde sendt opfordringen ud om at få en hilsen til elevskriftet, fik jeg brev fra hendes far og mor, at deres pige var død i sommer. Just nogle få dage efter, at hun og hendes mand havde overtaget en gård, hvor deres virke nu skulle være. Vi forstår, hvor tungt det må være for hendes mand at miste sin bedste støtte og nu må stå ene tilbage med to små børn. Ligeledes føler vi med hendes forældre, der har mistet deres gode datter. For dem er der også en tom plads.

Her fra skolen og fra kammerater vil vi udtale et dybt følt: Æret være Erna Lyshøjs minde! K. H.

Fakse Ladeplads, d. 7. 11. 60.

Kære gamle kammerater!

Ja, vi måtte jo ud i livet, da vi var færdig på skolen, nu skulle det jo til at gå for sig. Jeg kom jo i lære i Kogsbølle brugsforening ved Nyborg, så jeg måtte jo på skolebænken igen om vinteren, denne gang handelsskolen, det var nu ikke så sjovt, men det gik, og bagefter har man jo også minder derfra.

Da jeg havde stået i lære tiden ud, måtte jeg i »trøjen«. Jeg kom til at ligge i Padborglejren, det var også en dejlig tid, når man ser bort fra de lommemesmerter, jeg havde, men det var vi jo mange om. Jeg havde det meget let, jeg kørte for en oberstløjtnant, så jeg kom ud på nogle ture en gang imellem, men tiden, den var jo lidt lang engang imellem. Jeg blev hjemsendt 23. april 1955. Så nu skulle jeg rigtig

prøve at tjene nogle penge, jeg måtte sælge en knallert, jeg havde, for at få et sæt tøj at rejse hjem i, jeg kom jo ind 11 dage efter, jeg var udlært.

Jeg tog så springet til Sjælland, til en lille landsby i Sydøstsjælland, der var jeg et år, så rejste jeg her til Fakse Ladeplads, og her har jeg nu været i 4½ år. Nå, der er det jo, at jeg fandt min pige, jeg er nu forlovet, men ellers ikke på andre måder straffet. Jeg går og venter på, at der skal blive en købmandsforretning til salg et sted, som jeg har råd til at købe. Ellers går jeg og har det godt, vi har lidt travlt om sommeren, det er jo en rigtig badeby, vi er dobbelt så mange mennesker om sommeren, men det ta'r vi med.

Ja, jeg har tit tænkt på at komme til elevmøde eller julefest for at møde nogle af jer gamle gutter og drøfte gamle minder. Jeg har jo slet ikke set den nye skole, men en dag skal jeg nok møde op.

Jeg er spændt på at læse elevheftet i år, så jeg kan læse, hvordan det er gået jer, I forskellige.

Nu må jeg hellere slutte for denne gang med en venlig hilsen til alle lærere og gamle kammerater på vinterholdet 50—51.

Venlig hilsen.

Hans Erik Pedersen,

Horne F., nu Hylleholt brugsforening, Fakse Lp.

Køge, d. 1. 11. 1960.

Kære kammerater!

Efter skoleopholdet var jeg hjemme i nogle måneder, for min mor og far havde sølvbryllup i februar 1951. Den første marts fik jeg plads i huset hos en fabrikant i Skælskør, men da det huslige ikke rigtig interesserede mig, rejste jeg derfra 1. november samme år. Så fik jeg plads som telefonistinde på en landcentral, der var jeg til 1. januar 1953, da jeg måtte rejse på grund af overanstrengelse i min ryg. Jeg var så sygemeldt til 1. maj. Så fik jeg plads på en anden central.

Sommeren 1954 blev min mor syg, og jeg måtte tage hjem

i nogle måneder. Derefter kom jeg ind på Skælskør central og var her i 2½ år.

I december 1956 måtte jeg opgive det på grund af sygdom. Jeg var indlagt 3 måneder på gigtsanatoriet ved Skælskør og fik en masse behandlinger; jeg kom derfra 1. april 1957, så tog jeg hjem og passede hus for min far og lille bror, da min mor var død i februar 1956. Jeg var hjemme i godt 1 år, og samtidig afløste jeg et par timer hver dag på centralen.

Sommeren 1958 giftede jeg mig med en møbelpolstrer, som jeg havde været forlovet med i 3½ år. Min mand havde arbejde i Køge, så her bosatte vi os.

I sommeren 1959 skulle min mand på kursus i linoleums-pålægning i Holland, og jeg skulle have været med, men vi fik en dejlig lille pige i maj, så jeg måtte blive hjemme og passe hende. Vi bor stadigvæk i Køge, så hvis nogen skulle komme forbi, er de velkommen til at kigge inden for.

Til slut mange hilsener til forstander, lærere og elever fra sommerholdet 1950.

Inger Marie Petersen, f. Jørgensen, Nicolaivej 13, Køge.

Skjern, 1. 11. 1960.

Kære kammerater fra vinteren 50—51!

Så er der gået 10 år — meget hurtigt, syntes vel de fleste. Hvad mon der er blevet af den gamle skole? Jeg har set den nye, men derfor kan jeg ikke misunde dem, der har været og er der; vi har jo engang vore minder fra den gamle. —

Jeg var så påtrængende at skrive til skolen for fem år siden uden at regne med at komme på tryk, men da jeg kom det alligevel, skal de første fem år kun være store træk.

Efter et halvt års ophold hjemme på min fars gård fik jeg plads i huset hos Gunnar Højgård, Volstrup.

Der kom jeg meget sammen med Ella Hansen, Ryslinge, som var i Rudme. Og Frede Jensen drillede jeg til hverdag, da vi havde plads sammen.

Så var jeg et år i Åle ved Horsens — det var en af mine bedste pladser —. Derpå hjemme et halvt år med lands-

idrætsstævnet i Odense som sommerens store oplevelse. Vinteren 54—55 havde jeg en uforglemmelig tid på Vallekilde højskole, hvor jeg var med på forstander Jessens første vinterhold.

Der var også Tage Andersen, Kragelund, elev, og jeg kan vist sende en hilsen til ham med familie herigennem.

Efter højskoleopholdet fik jeg lyst at se andre forhold, først et år på »Solvangsgård« i Føllenslev og derpå til Sydnorge — nærmere Fevik, det var en dejlig tid, vi var to venter, der tilbragte megen fritid sammen på ture rundt i landet, og jeg kom til at sætte megen pris på nordmændene — og deres koner — og hele den storslåede natur, som mødte os.

På højskolen i Vallekilde traf jeg en ung vestjyde fra Skjern, som jeg holdt forbindelsen med, også da jeg rejste til Norge, han tog i sin sommerferie sin cykle og kørte op til Fevik, hvor han besøgte mig i fem dage, de, der stadig bliver ved at stå for os som nogen af de bedste.

Et år i Fevik og jeg længtes for meget efter Svend Aage og Danmark, til at blive der længere. Så fik jeg plads i huset hos Læge Østergård i Hørve, hvor jeg var meget glad for at være. Svend Aage var bare 2 km derfra, så vi havde megen glæde af hverandre og af ture i det skønne Odsherred.

Sommeren 58 var jeg smørrebrødsjomfru på Pension Koch, Gudhjem, det var noget andet end altid at være enepige om ikke egentlig bedre, så lærte jeg en masse, og fik set Bornholm på kryds og tværs, to højskolekammerater derovre var til stor glæde for mig i den ret sparsomme fritid.

Svend Aage var den sommer rejst hjem til Vester Marup, her, da vi om foråret købte hans hjem på 42 tdr. land, og havde således arbejdet med eget landbrug et halvt år, da vi blev gift den 13. september. Min far og mor fejrede samtidig sølvbryllup, så vi havde en meget festlig dag.

Og nu bor vi altså her, og er meget glade for det. Det er lidt andet end det smilende Fyn, men også den mere barske natur har sin charme. Vi har ingen medhjælp, så der er rigelig at bestille året rundt; sidste vinter fik vi traktor og nye maskiner og håber snart at få bil også. — 4-5 tdr. land med kartofler kan jo godt give andet end bare arbejde.

Vi har en lille dreng på 15 måneder, en lille Aage, som naturligvis er vores solstråle.

Jeg glæder mig til elevstævnet hvert år og måske særlig, når der er chance for at høre fra gamle kammerater som i år.

Er der nogen, der kommer til Vestjylland, er I meget velkomne her!

Mange hilsener til kammerater og lærere fra 50—51 og Hedemann med familie får mange hilsener fra

Karen Christensen, f. Kristensen,

Vester Marup, Skjern.

Kære kammerater fra sommeren 1950!

Hvor er tid i grunden noget mærkeligt noget! Når vi i 1950 tænkte ti år frem, forekom det os at være en næsten uendelig tid. Men ikke desto mindre er altså de ti år gaaet, og nu, da vi skal se tilbage på dem, er det næsten ingen tid.

Lidt om, hvad jeg har bedrevet i de ti år: Fra Ringe rejste jeg til Jylland, hvor jeg et år var medhjælper på Skåde børnehjem. Jeg mente, det ville være en god forskole — I husker måske, det var mit mål at blive lærerinde. — Derefter følte jeg trang til at gense de hjemlige græsgange, og vinteren 51—52 var jeg på en telefoncentral ikke ret langt hjemmefra. I september 52 begyndte jeg som elev i Vordingborg seminariums præparandklasse og bestod optagelsesprøven til seminariet sommeren 53. Da jeg var midt i 1. klasse, afbrød jeg studiet, fordi jeg havde været ude for et lille »uheld«. Igen tog jeg plads i huset et par måneder — i Sæby oppe ved Tissø. Til maj 54 rejste jeg til Rødovre, hvor min søster og svoger havde købt hus. Den 4. juni så jeg resultatet af mit uheld — det blev en dreng. Et par måneder senere begyndte jeg påny at læse, denne gang på Københavns aftenseminarium. Efter fem års slid med arbejde om dagen og læsning om aftenen — et par år som hus-hjælp for min søster og et par som løb vikar ved Københavns kommunale skolevæsen — nåede jeg endelig det store mål: lærereksamen.

Efter sommerferien i fjor var jeg så klar til at begynde

at proppe lærdom i små uskyldige barnehoveder. Som arbejdssted valgte jeg Præstø, og det var ikke noget dårligt valg. Ganske vist lider vi — som så mange andre — under pladsmangel, så vi må slide skosåler ved at vandre mellem skolen og Teknisk skole, hvor vi har fire klasser gående. Men vi har håb om, at det vil blive bedre om et par år, idet man har påbegyndt at grave grund til en ny skole. Vi har ca. 400 børn i skolen. Mit arbejdsområde er i øjeblikket hovedsageligst 2., 3. og 4. klasse. Det er nogen vældig søde unger — de fleste af dem — og kollegerne er flinke, så alt i alt har jeg det fint her, og sandsynligvis slår jeg rod og bliver boende.

I fritiden hygger jeg mig i min toværelses lejlighed sammen med Bo. — Glemte jeg at fortælle, at min søn hedder Bo!

Det er i grunden pudsigt med sådan en unge! Når man opdager, at man er gravid uden at have udsigt til at blive gift, tror man, at hele ens verden skal synke i grus; men når først det hele er overstået, vil man dog ikke bytte ungen bort for alverdens rigdomme. Jeg har i hvert fald intet øjeblik fortrudt, at jeg beholdt min søn. Sådan en knægt giver ens liv indhold og mening og glæder, der langt opvejer det besvær, der naturligvis også følger med — men det er der jo nok andre af jer, der har oplevet. Mange af jer er vel gifte og henfarne, formoder jeg. At indtræde i den hellige ægtestand er ikke blevet mig forundt, men det er da heldigvis ikke den eneste måde at få noget ud af livet på.

Skulle nogen af jer slumpe til at komme til denne del af landet, er I hjertelig velkomne til at kigge op.

Jeg vil slutte med en venlig hilsen til alle kammerater og lærere fra sommeren 1950.

Inger Richardt, Th. Hansensvej 9¹, Præstø.

Siden jeg gik fra Ringe Efterskole, har jeg ikke oplevet ret meget. Det første halve år har jeg været hjemme. Derefter fik jeg plads på et mejeri, der lærte jeg kogning. Med 21 år blev jeg gift, min mand er murer og er ved at bygge os et hus; til huset er færdigt, arbejder jeg i en systue i

Kappeln a/d Schlei. Hvis der er én af kammeraterne, der kommer en tur til Sydschleswig, er de hjertelig velkommen hos os.

Hermed sender jeg en rigtig venlig hilsen til alle gamle kammerater, som har været sammen med mig på Ringe Efterskole 1950; også en venlig hilsen til vores skoleforstander Karl Hedemann.

Venlig hilsen.

Elfriede Petersen, geb. Staack.

V. Hæsinge, november 1960.

Kære alle gamle venner og elever fra vinteren 50—51!

Jeg har ikke, som mange af mine jævnaldrende og sikkert også flere fra den vinter 50—51, været i udlandet, hverken på rejser eller haft plads, men har haft forskellige pladser i huset herhjemme, et enkelt år var jeg i forretning i Odense, men jeg kunne bestemt ikke (uforståeligt så mange kan) falde til i byen, så jeg fortrak hurtigt ud på landet igen.

En sommer var jeg elev på Snoghøj gymnastikhøjskole, forresten den sidste sommer, den eksisterede som gymnastikskole, og det var et chok og en stor sorg, da vi kort efter vores afrejse fra skolen erfarede, den var ved at være i opløsning. Siden har jeg ledet gymnastik i flere år, bl. a. 1 år i Odense og to år i Hillerslev, ja også hjemme i Håstrup og her i V. Hæsinge.

I foråret 1959 blev jeg gift med en ungersvend fra Fejø; (!) vi købte ejendom i V. Hæsinge, og her er vi glade for at bo. Det er vist ikke så indbringende, som hvis vi begge havde taget arbejde på en fabrik, (jeg prøvede en kort tid i sommer, da der var lidt ekstra herinde, jeg gerne ville have lavet), men vi er glade for hver dag at være sammen i arbejdet og den fælles interesse for jorden og dyrene og vigtigst af alt: vi er selvstændige!

Jeg husker den 3. november 1950, Hedemann i sin åbningstale bl. a. beskæftigede sig med, hvor stor betydning et efterskoleophold for os ville have; han mente, der måske ville gå 30 år, inden vi selv forstod det; det tror jeg nu ikke, der behøver at gå. Jeg mener, efterskoleophold og højskole-

ophold tilsammen må give os en lille smule forståelse af de menneskelige og kulturelle værdier her i tilværelsen, så det ikke bliver en evindeligt jagen efter alt, hvad man kan købe for penge (biler, fjernsyn, køleskabe etc.), men også i ordets egentligste forstand få tid til at *leve*.

En venlig hilsen til Hedemann, skolens lærere og lærerinder og elever fra vinteren 1950—51.

Else Greve Jensen, V. Hæsinge.

Hilsen!

Når jeg sidder og læser i elevskriverne fra tidligere år, kan jeg ikke andet end glædes over de gode indlæg fra tidligere lever. Det er mennesker, der har fundet sig til rette her i verden, eller rettere — har fundet ind til sig selv. Men så kan jeg ikke lade være med at spørge mig selv: Hvad med dem, vi aldrig hører eller ser mere noget til?

Noget af tiden har jeg været karl hjemme, haft nogle adskillige pladsen, soldat i 16 måneder, hvor jeg var sammen med to efterskolekammerater, efter soldatertiden på »Gråsten landbrugsskole«. Da skolen var sluttet, købte en bror og jeg en gård sammen her i Strandby, som vi stadig driver sammen, i foråret endte min ungarletilværelse.

Det var i korte træk, hvad jeg har fået tiden til at gå med, siden jeg forlod skolen. Til slut vil jeg sende alle gamle kammerater, lærere og forstander Hedemann en tak for den dejlige vinter, vi havde sammen. Hvis nogen kommer her forbi, så kik ind her i Strandby.

Hilsen.

Ernst.

Kære kammerater!

Jeg vil nu, da lejligheden er der, ikke undlade jer min hilsen og tak for hine svundne dage.

Ud over det vil jeg fatte mig i korthed, da vi jo har vandrebogen i sving endnu, og hvori der er skrevet om mit ophold på Ollerup, soldatertid, landbrugsskole, tur til verdensudstillingen i Bruxelles, omskoling, skydning o. m. m., som jeg nåede, inden jeg sidste år blev gift.

Grethe! min kone og jeg har forpagtet en gård på 35 tdr. id. i Vierné pr. Gamby, som min far har købt. Vi driver som de fleste med køer, grise og høns og har det godt, men meget at bestille. I år har jeg købt en grønthøster og kan få mere arbejde til den, end jeg kan overkomme, så det er jo rart nok. Det kunne jo godt have været et lidt mere gunstigt år at starte sit eget i; men der står vi unge, der har været på forskellige skoler og lignende, som f. eks. Ringe Efterskole og har lært og prøvet, hvad kammeratskab og sammenhold vil sige, vel ret stærkt, og med håbet om en bedre fremtid i en fredeligere verden, vil jeg ønske jer alle en glædelig jul og et godt nytår.

Gunnar Larsen.

November 1960.

Hvor utroligt det end lyder, er det 10 år siden, jeg var på Ringe Efterskole, og nu skal jeg prøve at fortælle om, hvorledes de 10 år er gået for mig.

Efter en dejlig vinter på efterskolen havde jeg forskellige pladser i huset, bl. a. hos Hedemann sommeren efter, at jeg var elev. Det blev en lærerig tid i den store husholdning under Ingrid's »kommando«, og vi havde mange fornøjelige timer den sommer. Nu kan jeg vel knap kende Karen Margrethe, dengang var hun en lille, sød trolld med lange fletninger.

Så havde jeg en god plads hos Karl Larsen i Lombjerge, og på »Slæbækgård« ved Kirkeby.

I vinteren 1953 begyndte jeg at tænke på et skoleophold til, og valget faldt på Viborg gymnastikhøjskole. Skolen var helt ny, vi var vist det 2. hold, og ligger i skønne omgivelser med udsigt over Viborg by og fjord. Da jeg drog fra skolen som nybagt delingsfører, skulle der tages fat, og det blev pigerne i Brobyværk, som blev prøveklude, et hold småpiger og et hold voksne.

Efter den vinter skulle der prøves noget nyt, rejsen gik derfor til Bornholm, opholdet der blev dog kun af kort varighed, jeg havde truffet min tilkommende i Brobyværk, afstanden var for lang, derfor rejste jeg hjem efter et par måneder men en oplevelse og et indtryk rigere, Bornholm er dejlig.

Min mand var dengang færdig med sin kontoruddannelse på Marslev mejeri og rejste derefter til København for at supplere den op med eksamen fra Niels Brochs handels-skole. I de to år var jeg ansat i en forretning derinde, og selv om København er en interessant by, er den for stor til mig. — Mine forældre var i mellemtiden flyttet fra Bollinggård skov og har nu en ejendom i Kværndrup Vænge.

Efter de 2 år i København lå »trøjen« på Næstved kaserne og ventede på min mand, jeg beholdt pladsen i København, men boede i Næstved, så togrejsen Næstved-København kender jeg alt for godt.

Den tid gik også, vi blev gift, og 1. januar 1959 flyttede vi her til Esbjerg, hvor min mand er ansat som bogholder. Vi bor i et dejligt rækkehus med have til, en god tumleplads for vores lille Helle på to år.

Nu er vi nået frem til november, om en måneds tid udkommer elevskriftet, og med det en hilsen og ønsket om en glædelig jul og et godt nytår til familien Hedemann, Ingrid og alle kammeraterne fra 1950 fra

Inger Engholm Nielsen, Fuglebakkevej 111, Esbjerg.

Kære kammerater!

Da jeg rejste fra skolen, var det ikke så langt væk, jeg kom i lære hos fotograf Tornøe i Ringe, der var jeg i ca. 5 år, det var også en dejlig tid. Jeg rejste derfra og blev så gift og har nu 2 små piger, de er 5 og 3 år. Den ældste hedder Winnie, det er en stille, rolig pige, den anden hedder Pia, hende er der noget mere krudt i; men det er jo kun morsomt, når de er så forskellige.

Min mand arbejder på Storebæltsoverfarten, er fast ansat matros, så vi bor her i Nyborg, det er jo det nemmeste at bo nær arbejdspladsen.

Jeg ville gerne, hvis der var nogen af jer, der havde lyst til at skrive et par ord til mig, det er jo altid morsomt at høre fra gamle venner.

Hilsen til lærere og lærerinder og gamle venner fra

Yrsa Larsen, Vestervoldgade 14¹, Nyborg.

»Rønnevadlund«, d. 7. 11. 60.

Tiden går! Tænk, er det virkelig ti år siden, vi forlod Ringe Efterskole. Meget ser helt anderledes ud nu, vi er ikke længere nogle forfløjne piger, som farer omkring. Nu er der mere alvor med i de ting, vi foretager os. I de to år, der er gået, har jeg haft forskellige pladser. Både som kokkepige, sygemedhjælper, smørrebrødselev og karl. For tre år siden traf jeg min mand, han er landmand. Vi blev gift den 23. april 1959, og er bestyrer hos min mands fæster i Tommerup. Vi har ingen børn; men en dejlig folkevogn.

Nu vil jeg slutte med ønsket om en god jul og et godt nytår til familien Hedemann, lærere, lærerinder og sommerholdet 50.

Venlig hilsen og på gensyn til julefesten.

Ella Greve, f. Thingholm,

»Rønnevadlund« pr. Knarreborg Fyn.

Kære kammerater!

De første år efter, at jeg havde været elev i Ringe, havde jeg plads i huset forskellige steder, men som tiden gik, fik jeg mere lyst til syningen. Da jeg var 20 år, tog jeg så et kursus i syning hos fru Poulsen i Sødinge. Da jeg var færdig, fik jeg arbejde på en kjolefabrik i Odense, der var jeg elev et halvt år, og da elevtiden var overstået, og jeg skulle til at tjene penge, var vi 8, der blev sagt op på grund af arbejdsmangel. Så fik jeg arbejde på en konfektionsfabrik for herretøj i Nyborg. Der var jeg været glad for at være.

I mine sommerferier har jeg været lidt ude og se mig om. I sommeren 1956 var vi 4 unge mennesker, der lejede en Folkevogn og et telt, og så tog vi på campingtur ned gennem Tyskland. En dejlig tur. Vi lærte et københavnsk ægtepar at kende, som vi slog følgeskab med, og som vi havde mange hyggelige timer med. I 1958 var jeg i Skagen sammen med en arbejdskammerat, vi boede på hotel »Højengran«, hvor vi levede som grever og baroner. Der er en barsk natur i Skagen, men der er dejligt. Året efter var jeg med den samme arbejdskammerat på Fanø. Der var vi sammen med nogle andre badegæster ude kl. 4 om

morgenen for at lede efter rav, men uden resultat. Jeg har altid hørt så meget godt om Fanø, men jeg blev faktisk lidt skuffet, jeg har måske haft for store forventninger.

Ja, det var i korte træk, hvad jeg har oplevet i de 10 år, der er gået. Nu er jeg gift og har en lille pige på 2½ måned.

Til slut sender jeg mange venlige hilsener til forstander Hedemann og kammeraterne fra sommeren 1950.

Grete Hansen, f. Svendsen, Tjørnevej 19, Kgs. Lyngby.

Hundstrup, den 9. 11. 1960.

Kære kammerater!

Ti år er gået! For de fleste af os vel nok de mest betydningsfulde år. Vi lærer, vi finder vor livsstilling, vi får eget hjem og familie, det er travle år, men det er dejlige år.

Da jeg rejste fra efterskolen, hjalp jeg til i huset hjemme og i et par pladser, derefter lærte jeg lidt syning. Jeg blev så gift med Gunnar, som er maler. Den første tid arbejdede han som svend, og jeg havde lidt syarbejde, så var jeg alene et år, mens Gunnar aftjente sin værnepligt som F.F.'er på Sandholt. Efter den tid begyndte Gunnar som selvstændig mester, det er nu fem år siden. For to år siden fik vi bygget et nyt hus, praktisk, moderne, dejligt, her bor vi stadig.

Efterhånden kom børnene, så jeg fik nok med at sy til dem. I tror det måske ikke, men vi har fem raske unger. Den mindste fik vi for få uger siden, og den ældste er syv og lige begyndt i skolen, det er spændende at følge børnenes udvikling fra spæde ubehjælpssomme størrelser til små fornuftige mennesker. Jeg forstår så godt ham, der sagde, at før havde han tre teorier om børneopdragelse og ingen børn, nu havde han tre børn og ingen teorier. Den største fare for opdragelsen, tror jeg, er travlheden, børn kræver tid og tålmodighed, jeg skal nu have lidt konehjælp, for ellers må jeg forsømme enten børnene eller huset, og det er lige synd mod begge.

Sygdom har jeg også prøvet, tre måneder på sygehuset sommeren 59, men også det at være på sygehus i længere tid er en oplevelse, man lærer en masse mennesker at kende, derefter et halvt år, hvor det gik op og ned med helbredet,

men nu er jeg helt rask igen og skønner mere på det end før.

Som I kan forstå, har tiden ikke stået stille for mig i de ti år, jeg har ikke været på lange rejser og den slags, men jeg har haft rige år på hjemmebane.

Jeg vil slutte med en venlig hilsen til kammerater og lærere fra vinteren på den gamle efterskole.

Ruth Sørensen, f. Madsen.

Camden, U.S.A., d. 2. 11. 1960.

Kære venner!

I året 1954 rejste jeg til Amerika, til en svensk familie, som jeg havde været ved en tid i Sverrig, som var rejst her over senere, jeg arbejdede i huset hos dem, indtil jeg mødte min mand, som er amerikaner; vi blev gift, fik os en sød lille pige, som nu er 5 år og den eneste, vi har. I året 1956 rejste vi alle 3 til Danmark, Connie, vores datter, var da et år gammel. Charlie, min mand, stod i lære på en maskinfabrik i Haarby, jeg gik på arbejde i den tid, da hans løn var lille, men han kunne slippe med mindre tid, da han jo var en hel del ældre end de andre lærlinge.

Mine forældre var glade for at have os hjemme, ligeledes var jeg glad for ikke at være så langt væk fra dem.

Men, den rare tid vi boede i Danmark, gik også hurtigt, og dagen kom, hvor Charlie var udlært og længselen brændte i blodet efter hans store land Amerika, det er slet ikke så let for en amerikaner at finde sig til rette i vores lille land, os, der er født der kan nok ikke rigtig forstå det, jeg kunne nok forstå det, da jeg jo kendte Amerika, det var ikke, fordi han ikke kunne lide Danmark, men han kunne ikke tænke sig at være der resten af sit liv. Så vi pakkede endnu engang og fløj herover, det var også en oplevelse for mig, da jeg havde sejlet de andre gange. Det var i marts måned i dette år. Charles har fået sit gode arbejde, og jeg kan lide at være her. Vi har fået dejlig bil og fjernsyn, som alle amerikanere jo har, vi har en dejlig lejlighed og håber nu at kunne købe vores egen lille hytte til næste sommer, så er alt, som det skal være.

Vi bor i en stor by, der hedder Camden, og som er en for-

stad til Philadelphia i staten New Jersey. Amerikanerne er et rart folkefærd, men travle folk, der er alt for meget tempo, de forstår ikke rigtigt at nyde det, som os derhjemme, der mangler også denne hygge, som kun danskerne forstår.

Connie, som jo var født herovre, lærte først at tale, da vi kom til Danmark, og det var kun dansk, da vi rejste tilbage her til, var vi kun her et par måneder, før hun talte perfekt engelsk. For at holde det vedlige, taler jeg dansk til hende, men hun svarer mig på engelsk, hun har nu glemt det danske, men forstår det dog endnu. Hun er vældig glad for at være her, men bliver også godt forkælet af sin far.

Nå, mine kære venner, mon ikke jeg skulle slutte nu, hvis man skulle skrive om alt, der er hændt i de sidste 10 år, kunne det jo nå at blive til en hel bog, og hvem er interesseret i at læse det, så jeg vil holde lidt igen på pennen, inden jeg bliver alt for kedelig.

Men husk, hvis I engang skulle komme på disse kanter, er min adr.: B. Brown 403 Chambert Ave. Camden 3. New Jersey. Og prøv ikke at gå min dør forbi.

Mine ønsker er, at I alle vil få det godt i de kommende år. Jeg takker hr. Hedemann og jeg, kære venner, for den uforglemmelige tid vi havde sammen på Ringe Efterskole.

Mange hilsener og tanker. Jeres

Bente Lyhning Brown.

Korsør, november 1960.

Kære alle!

Da jeg kom fra Ringe, havde jeg først to pladser i huset, og i vinteren 1953—54 var jeg elev på Hindholm højskole ved Fuglebjerg — det var dejligt at være på skole igen.

Derfra kom jeg til en børnehave i Odense, og i september 1954 begyndte jeg at læse til børnehavelærerinde på Odense børnehaveseminarium.

Medens jeg gik på seminariet, var vi på studierejse til Holland, og vi så jo først og fremmest børnehaver, men museer med malerier af van Gogh og Rembrandt besøgte vi også flittigt, og der blev da også tid til at gå byture og til at nyde den skønne natur dernede, det er så mærkeligt at

se alle de kanaler mellem gaderne, men jeg synes, det var dejligt.

Den 23. juni 1956 havde vi afslutning på skolen, og I kan tro, jeg var glad, da jeg stod med mit eksamensbevis i hånden, jeg glædede mig rigtig til at komme i gang med arbejdet, og fra 1. august havde jeg fået stilling i Korsør kommunale børnehøve.

Her har jeg nu været i godt fire år, jeg er mægtig glad for arbejdet i børnehøven, og så er her dejlig nær til skov og strand og altid »masser« af frisk luft.

Med ønsket om en rigtig glædelig jul og et godt nytår til Hedemann, lærere, lærerinder og alle kammerater fra vinteren 1950—51 sendes de bedste hilsener.

Ruth Hansen.

Jeg vil gerne her igennem sende en hilsen til forstander Hedemann og alle kammerater fra vinteren 50—51 med tak for alle de gode minder.

Da jeg forlod Ringe, blev vi spredt for alle vinde, og mange ting er vel nok sket for de fleste. Gennem vores vandrebog kan jeg følge en del af kammeraterne, og deraf er de fleste efterhånden blevet gift og har stiftet familie. Det hold er jeg ikke selv med på, jeg lever stadig som den frie fugl og kan gøre, hvad jeg har lyst — næsten da.

Efter at være kommet hjem fra skolen arbejdede jeg på en mindre fabrik i min hjemby, indtil jeg var gammel nok til at søge ind som telefonistinde.

Da jeg nåede den ønskede alder, søgte jeg ind på Køge central og blev ansat. I det store og hele var jeg godt tilfreds med mit arbejde, og jeg blev her da også i 8 år. I længden bliver arbejdet på en central ret ensformigt, og da automatiseringen nu går fremad med raske skridt, syntes jeg, det var på tide at gøre forandring. Sidste år søgte jeg ind i Kvindeligt Flyverkorps, og 1. februar begyndte jeg mit nye arbejde med et skoleophold i Vedbæk. Uddannelsen varede godt 2 mdr., og vi var kun 12 piger på skole. Vi havde en bunke at læse, og der blev ikke tid til meget andet end lektierne. Alligevel havde vi også her en dejlig skoletid, om-

end under lidt andre former end vi havde i Ringe. Midt i april kom jeg så til Sydsjælland, hvor jeg arbejder ved kontrol- og varslingstjenesten. Det er betydeligt mere interessant end arbejdet på centralen, og jeg er da også vældig glad for det.

Mine ferier har jeg brugt til at se mig lidt om i. Således var jeg i sommeren 1956 med rejseselskab på bustur i Harzen og ved Rhinen. Det var en dejlig tur med temmelig anstrengende — alt for meget skulle nåes, og næsten uafbrudt sad vi i bussen på fart fra det ene til det andet. I 1958 ferierede jeg hos min veninde i London, som var i huset derovre. Hendes herskab var på rejse, og hun måtte have søskende og veninder boende, medens de var væk. Vi fik set en bunke af de berømte steder og bygninger, som man altid har læst og hørt så meget om. Min veninde var en udmærket turistfører, da hun på det tidspunkt allerede havde været et år derovre. Ja — London er virkelig en interessant by, hvor der er meget at se, og vi nåede selvfølgelig ikke nær nok.

I år var jeg igen med et rejseselskab, og denne gang gik turen til Østrig. Det var en let og behagelig rejse, idet vi fløj til München og derfra blev kørt i bus direkte til Zell am See, hvor vi boede fast i 8 dage. Det var en pragtfuld ferie i denne skønne natur. Vi så bjerge og atter bjerge, men blev aldrig helt mætte af synet, ustandselig lød der begejstrede udbrud over, hvad vi så. Flere dage havde vi til vores egen rådighed og kunne nyde naturen i den nærmeste omegn; men også et par udflugter havde vi. Den største oplevelse var vel nok, da vi var på Grossglockner; hvor vi var oppe i en højde af 2505 m, og hvor vi var oppe ved »den evige sne«.

Ja — der er meget, man gerne ville se i verden; men det er umuligt at nå det hele. Blot vil jeg opfordre jer alle til, hvis I har nogen mulighed for det, at tage ud og se jer om. Det er interessant at komme ud at se, hvordan folk i andre lande lever.

Edel Nielsen.

November 1960.

Kære kammerater!

Jeg skal nu prøve at fortælle lidt om, hvad jeg har oplevet, siden vi tog afsked med hinanden i Ringe for ti år siden.

Efter at jeg havde været hjemme et års tid, fik jeg plads på en gård i Vester Skerninge, hvor jeg var vældig glad for at være. Så var jeg på »Klejsgård« husholdningsskole i Strib, en pragtfuld sommer.

I november 1957 blev jeg gift, min mand er også her fra Hundstrup, vi har hans hjem i forpagtning, en gård på 44 tdr. land. Den første marts i år fik vi en lille pige.

Hermed vil jeg ønske Hedemann, lærere og kammerater en rigtig glædelig jul og et godt nytår.

Hilsen.

Ketty Holm, f. Christensen, Hundstrup.

Kære allesammen!

Det bliver helt morsomt at læse om, hvordan I har det, I forskellige.

Jeg har det godt, det vil sige, jeg har kighoste i denne tid, men det er jo den slags ting, der går over igen.

Da jeg kom fra skole, begyndte jeg at passe telefon. Jeg har været i Bellinge, Nr. Søby og Højrup. Ind imellem har jeg været på Rødding højskole 3 mdr. i 1954. Det var en dejlig tid, hvor vi fik opfrisket mange ting. Vi hørte meget og så meget. Vi var blandt andet en tur i Tyskland. Vi kørte i busser, først til Slesvig, hvor vi besøgte Jarupslund, Danmarks sydligste højskole. Og derfra til Kiel og Hamborg. Der var en lærer med, som gik meget op i Sønderjyllands og Slesvigs historie, det var den nuværende forstander Mandøe på Ry højskole, det er muligt, nogen af jer kender ham. I kan tro, det var en vellykket tur.

I 1956 blev jeg gift. Min mand er uddannet kommis. Men havde fået plads på toldboden i København, så vi rejste derind. Men der blev vi kun i 2 mdr., det var slet ikke noget for os at være i storbyen. Så vi rejste hjem til Fyn igen.

Min mand fortsatte som kommis i Tommerup og jeg som telefondame.

Et år efter købte vi en købmandsforretning i Vester Hæsing. Der er vi nu faldet til ro, mener vi da. Men når man bare kan være raske, kan alting gå. Vi har da også fået en dreng, han er to år nu, så liv i huset er der da også. Skulle nogen af jer komme på disse kanter, er I hjertelig velkommen. Kaffe har jeg altid!

Nu vil jeg ønske alle fra sommeren 1950 en rigtig glædelig jul og et godt nytår.

Mange venlige hilsener.

Grete Andersen (f. Højmark).

Jeg kom på kontor ret hurtigt efter, vi holdt op på efterskolen.

Den første tid var jeg på »Fabers Fabriker« i Ryslinge, og i 1955 rejste jeg til Hårby, hvor jeg har passet lønningsregnskabet og leverandørbogholderiet på »Fengers Konserverfabrik«.

Jeg har aldrig slået i lære eller taget nogen eksamen, men jeg tror nok, det er opholdet her på Ringe Efterskole, der har gavnet mig meget, for jeg har trods alt haft et ansvarsfuldt arbejde.

Nu første november kom jeg til Ringe, hvor jeg bestyrer Hagstrøms Musikforretning, hvortil der også hører undervisning på Harmonika og gitar.

Skulle nogle af I gamle kammerater fra »dengang« komme til Ringe, er I velkommen til at besøge mig.

Jeg er stadig ugift.

Til slut vil jeg ønske lærer Hedemann med familie samt alle gamle skolekammerater en rigtig glædelig jul og alt godt i fremtiden.

Venlig hilsen.

Edel Holm.

Min adresse: Algade 55, Ringe.

Tiden går, og det er helt mærkeligt, at det allerede i år er vores tur til at sende hilsen gennem elevskriftet.

Atter tilbringer jeg en vinter på skole, denne gang er det Askov højskole, endnu har vi kun været her få dage, så vi er ikke rigtig kommet i gang, men det tegner godt. Ellers har jeg prøvet lidt forskelligt, siden vi forlod Ringe, været på Viborg gymnastikhøjskole en sommer, haft et par pladser i huset her hjemme, og tilbragt 2 dejlige år i Norge og et knapt så dejligt år i Scotland, som jeg alligevel ikke ville undvære nu. Det var bare ikke lige sjovt altid, mens jeg var der.

Jeg har hverken forlovet eller giftet mig.

Mine bedste hilsener til alle gamle kammerater og lærere fra vinteren 1950—51.

Ruth Østerlund Hansen.

Kære allesammen!

Når jeg sidder her og skal til at skrive om, hvad jeg har oplevet, siden jeg rejste fra Ringe Efterskole, ja — så dukker der mange minder op fra vinteren 1950—51 — minder, som jeg nødig ville undvære.

Den første sommer var jeg hjemme; men til november fik jeg plads på en gård på 50 tdr. land, hos Jørgen Skov Hansen i Krarup; her var jeg i 1½ år, hvorefter jeg så var hjemme en sommer igen, og efterhånden blev det tiden at komme ind som soldat. Jeg søgte at komme ind førstkomne vinter, nemli' for at få 2 vintre og een sommer; men jeg fik afslag, og i stedet for blev jeg karl hos Gunnars onkel i Ullerup. Her var jeg den vinter, og så kom indkaldelsen, jeg skulle møde på Hvorup kaserne ved Ålborg; men ak — jeg havde om vinteren pådraget mig en discus prolaps og var kommet til at halte slemt på det ene ben, så jeg havde kun været der i to dage, før jeg kom på infirmeriet, og efter 3 ugers ophold i sengen blev jeg kasseret og hjemsendt.

Imidlertid gik det over med mit ben, og den 3. november 1954 blev jeg elev på husmandsskolen, der ligger et lille stykke herfra. Her havde jeg også 5 dejlige måneder, hvor jeg fik nye kammerater, og fik lært en del teori om landbrug. Afslutningen på dette ophold var en tur gennem Tysk-

land til Svejts, hvor vi så et par landbrug, en landbrugs-skole og ellers en storslået natur, med andre ord, en herlig tur. Så blev det hverdag herhjemme i Villestofte igen; men den sommer havde jeg den sorg at miste min far, og fra den tid bestyrede jeg ejendommen for min mor; men da det blev lidt mere bunden, syntes jeg at mangle en smule køretøj, jeg fik så en Vespa i efteråret 1957, og næsten samtidig blev jeg forlovet med en pige fra Jylland.

Efterhånden er vi bleven gift og har overtaget min mors ejendom, der er på 10 tdr. land. Vi har også fået en lille dreng, som hedder Niels.

Til slut mange venlige hilsener til familien Hedemann, lærere og kammerater fra vinteren 1950—51, saunt ønsket om en glædelig jul og et godt nytår.

Jørgen Dyring Nielsen, Villestofte.

Rynkeby, d. 9. 11. 60.

Da jeg var færdig på efterskolen, fik jeg plads i huset i Ringe et år, så rejste jeg på Vejstrup ungdomsskole som stuepige, der var jeg også meget glad for at være, vi kunne deltage i det forskellige sammen med eleverne, så snart vi havde fri, jeg var der et år, om sommeren nød vi det særlig, da vi havde rig lejlighed til at tage til stranden.

Så var jeg atter i huset hjemme i Ringe, indtil jeg blev 18 år, hvor jeg fik en læreplads i Schous Sæbehus, der var jeg i 2 år og skulle så være »udlært«.

Derefter var jeg to måneder på Sødunge sy- og lilskærerskole. Så tog jeg plads i Nyborg hos en købmand og senere i Odense også hos en købmand.

Imidlertid var jeg bleven forlovet, og min forlovede mente, det var rart at kunne lidt andet end veje sukker og pille rosiner, så jeg forlod disken til fordel for gryderne. Vi er nu blevet gift og bor i Rynkeby, min mand er fra Rynkeby mølle, vi har møllen i forpagtning. Vi har en lille dreng på 1½ år, som hedder Jes.

Hermed vil jeg slutte med at ønske alle lærere og kammerater fra vinteren 50—51 en glædelig jul og et godt nytår.

Bente Bøgelund Petersen, f. Andersen.

Ålborg 8. 11. 60.

Kære kammerater!

Efter jeg rejste fra skolen, kom jeg i huset på en gård i Rynkeby. Her var jeg et år.

Sommeren 1952 var jeg hjemme, til jeg 1. november kom i lære i en guldsmedeforretning i Ringe, hvor jeg var til 1. september 1956.

Da rejste jeg til Ålborg i en tilsvarende forretning. Det var et langt spring, eftersom jeg hverken havde familie eller bekendte i byen. Men jeg var ualmindelig heldig at få en dejlig plads hos flinke mennesker, som gjorde alt, hvad de kunne, for at jeg skulle befinde mig godt i byen.

Jeg kan også takke disse mennesker for, at jeg næsten har set alt, hvad der er at se i Vendsyssel og Himmerland. De tog mig med på ture til Vesterhavet, Blokhus og Løkken, hvor man vel nok har Danmarks fineste badestrand.

Også Skagen har jeg haft flere dejlige ture til. Det er et storslået syn at stå yderst på Grenen og se Kattegat og Skagerak mødes.

Af andre dejlige oplevelser kan jeg nævne ture til Rold skov og Rebild bakker. To gange har jeg overværet Rebildfesten — 4. juli — for danskamerikanerne. Det er meget gribende og kan næsten ikke beskrives.

I Ålborg har jeg også truffet min skæbne, idet jeg er blevet forlovet med en thybo, med hvem jeg skal giftes til foråret.

Sidste sommer var vi på en dejlig rundrejse i Norge. Den startede i Ålborg, gik over Hirtshals til Kristianssand. Videre til Stavanger og Bergen, hvor vi var på besøg hos min norske penneveninde i 4 dage. Fra Bergen rejste vi videre til Oslo ad Bergensbanen — en vidunderlig skøn tur. Efter Oslo rejste vi videre gennem Sverrig til Gøteborg, Hälsingborg, København og gennem Danmark tilbage til Ålborg. Vi havde haft 14 dejlige dage, som vi sent vil glemme.

Til slut sendes mange venlige hilsener med ønsket om en glædelig jul og et godt nytår til elever og lærere vinteren 50—51.

Skulle I komme til Ålborg, er I velkommen til at besøge mig.

*Esther Hansen (Ringe), Nytorv Sølv, Ålborg.
Privat: Langersvej 2, Hasseris,*

Nr. Broby, d. 6. 11. 60.

Kære gl. elever 1950—51.

Hvor er ens hukommelse en vidunderlig ting! Og dog — bedre endnu var det vel, om eens oplevelser og minder fra disse sidste 10 år på bestilling nu ville dukke frem, nummererede og i datoorden. Hulter til bulter trænger de sig på, og kun en brøkdæl kan tages med i denne beretning.

Efter afskeden med jer alle i Ringe for nu snart 10 år siden var jeg først i huset et år hos en prægtig familie på Lørupgård. Derefter kom jeg i lære i brugsforening, og det, synes jeg, var det helt rigtige for mig, jeg har været i 3 forskellige, Håstrup, Pederstrup og sidst Ferritslev. Her »gøede jeg fast«, jeg blev godt tre år, dog afbrudt af et højskoleophold, som jeg nu vil fortælle lidt om.

Rønshoved højskole ligger ud til Flensborg fjord på den skønneste plet i landet. Her oplevede vi en vidunderlig sommer med alt det, et højskoleophold kan give os — foredrag, afvekslende med idræt og sang, godt kammeralskab og udflugter, til fods, pr. cykle eller bil i Sønderjylland. Sommeren hernede sluttede med en tur til Holland, hvor vi så en masse, især skal fremhæves fredspaladset i Haag, turistbyen Volendam, hvor størstedelen af indbyggerne gik klædt i nationaldragt med kyse og hvidskurede træsko — det var et malerisk syn!

En ganske særpræget oplevelse havde vi samme sted, hvor vi så den katolske kirke; den var helt anderledes festligt udsmykket end vore mere enkelt udstyrede kirker. Ved indgangen knælede de andagtsøgende katolikker, stænkede sig med vievand og slog korsets tegn for sig, inden de fortsatte deres færd enten til skriftestolen, eller måske tændte et vokslys foran et madonnabillede og bad et par bønner på deres rosenkrans.

Naturligvis så vi også tulipanmarkeder i blomsterlandet, vi sejlede på nogle af de utallige kanaler gennem Amsterdams gader, vi var på museer, men fejlen ved sådan en tur er, at man ikke kan overkomme alt det, man gerne vil nå at se — turen var alt for hurtigt slut, og vi måtte vende næsen hjemad.

For et par år siden blev jeg gift med en bager, vi bor i

Nr. Broby, og nu går min dag med at sælge kager og vaske op, svide frikadeller og passe Klaus, 10 mdr. — det sidste er der mest arbejde med, men også størst glæde ved!

Mange hilsener til mine gamle lærere og kammeraterne på holdet, jeg glæder mig til at læse noget om jer!

Venlig hilsen.

Birgit Aagaard, f. Møller, vinteren 1950—51.

Fra Ringe jeg drog, til Søby jeg tog,
i huset hos mor, der var jeg et år,
siden pladsen ved Ærøskøbing — tandlægen jeg får,
i 2 år det med tandudtræk og hørnepasning går,
til Søby igen, for en ven der jeg har,
vi blev forlovet, og til Odense ta'r,
som husassistent jeg hos en læge var,
og tre år der gik, og så blev vi gift,
men Poul skulle hjem i hans faders fabrik.
I sommer vi rejste til Ærø igen,
da havde vi fået en sød lille dreng,
han hedder Kim, og er så kry,
nu bygger vi hus i Søby by,
hvis ikke til jul det færdigt står,
så flytter vi ind i det nye år.
En hilsen til lærere og kammerater fra sommeren 1950.
Ruth Jørgensen, f. Rasmussen, Søby, Ærø.

Kolding, d. 9. 11. 60.

Kære kammerater fra vinteren 1950—51.

Efter opholdet på Ringe Efterskole fik jeg plads på en gård lige ved siden af mit hjem, der var jeg et år. Derfra tog jeg så til Jylland, en lille landsby, der hed Hejls 2 km syd for Kolding, der har jeg boet med mine forældre, til jeg var 11 år, nu synes jeg, det kunne være morsomt at komme derover igen. Først havde jeg plads på en stor gård, hvor jeg blev 1½ år, derefter tog jeg til Kolding, der var jeg 2 år i den samme plads. Så savnede jeg fynboerne igen og tog hjem, var hjemme et år, først var jeg 4 måneder i

Sødinge på sy- og tilskærerkursus, og et ½ år på Fabers fabrikker i Ryslinge.

I oktober 1956 blev jeg gift med en jyde, min mand er fra Hejls. Vi bor i Kolding, hvor min mand har egen tømmerforretning, vi har da også en sund og rask dreng på 3 år. Men for 2 år siden havde jeg den sorg at miste min moder, vi kan jo ikke komme igennem verden uden sorger.

Vi er lige flyttet ind i vort eget nye hus, det er rart at få sit eget.

Jeg har stadig forbindelse med Ruth Hansen fra Kværndrup, hun er børnehavelærerinde i Korsør. Det var, hvad jeg har oplevet, nu håber jeg, der er flere, der skriver til årskriftet.

Nu ønsker jeg alle gamle kammerater og lærere en rigtig glædelig jul og et godt nytår.

Venlig hilsen.

Marie Schmidt, gift Hansen.

Mariendal, november 1960.

Kære kammerater!

Da jeg kom fra Ringe Efterskole, var jeg hjemme et halvt år, men så syntes jeg, at jeg ville ud at se mig om, og jeg fik så plads på en gård i Øster Hæsinge. Der var jeg et år, hvorefter jeg igen tog hjem og hjalp mine forældre.

Så var jeg et halvt år i Svanninge præstegård, men da var jeg blevet forlovet med en landmand fra Falster, og vi tog så begge plads på Sydfalster til maj 1954.

Sommeren 1955 var jeg på Antvorskov højskole, og den 2. november 1955 blev vi gift.

Vi købte en gård på 27 tdr. ld. på Nordfalster. Her var gamle udbygninger med stråtag, men nu har vi fået bygget det hele om, så det er blevet en dejlig gård. Stuehuset var godt nok, vi skal bare have lavet centralvarme.

Vi har fået 3 dejlige piger, som nok skal sætte liv i huset, Lisbeth bliver 4 år til december, Bente er 2½ år, og så fik vi en lille pige til den 2. november på vores 5 års bryllupsdag. Det var jo ikke nemt at komme nogle steder med børnene, så vi købte en bil i foråret og jeg tog kørekort. Min

mand havde kørekort i forvejen, så nu kan vi da komme lidt ud.

Nu vil jeg til slut ønske forstander Hedemann, lærere og lærerinder og alle kammerater fra vinteren 1950—51 en rigtig glædelig jul og et godt nytår.

Venlig hilsen fra

Margrethe Rasmussen, »Mariendal« pr. Stubbekøbing.

Georgetown nov. 6. 1960.

Ud vil jeg, ud oh så langt langt langt . . . Vi husker vel alle den dejlige gamle sang, som vi så ofte sang i efterskolens sanglimer, kan sådan en sang ikke bringe minderne tilbage til den gamle skole, med de lidt mørke klasseværelser og de ramponerede borde og bænke, vi havde måske ikke så flotte omgivelser dengang, som de nye elever har nu, men jeg tror, vi var mindst lige så glade for den gamle skole, som de nu er for den nye.

Vi har vel alle prøvet mere eller mindre siden efterskolen. Jeg for mit vedkommende var i malerlære fire år, fik to gange udsættelse fra miliæret og rejste til Canada, hvor jeg har arbejdet på trævarefabrik, Canadas Fordfabrikker, kørt lastbil og nu arbejder jeg som tømrer på brobygning, det er interessant men farligt arbejde, da vi ofte arbejder i store højder.

Jeg slutter med mange hilsener til lærere og kammerater fra vinterskolen 50—51.

Henning Rasmussen (Lunde pr. Stenstrup),
20 John Street W. Georgetown Ontario, Canada.

Rygård, den 9. 11. 60.

Kære gamle kammerater!

Her igennem vil jeg gerne sende en hilsen til gamle venner fra vinteren 50—51. Og jeg vil så lige repetere, hvad jeg har bedrevet i de 10 år, der er gået, siden vi var sammen på Ringe Efterskole; ja vel og mærke i store træk, det er ikke nemt at huske alle småtingene. Da vi forlod skolen, var det ellers meningen, at jeg skulle hjem den første som-

mer. Men så tog jeg alligevel plads på Ravnholt, det er en herregård ikke så langt fra Ringe, ca. 9 km, så jeg kom tit til Ringe. På Ravnholt var jeg husholdningselev sammen med en veninde i et år, det var en dejlig tid, vi var ca. 10—15 mennesker hver dag, der var både herskabs- og folkehusholdning fra samme køkken, det var et meget lærerigt år. Så rejste jeg hjem den næste sommer og var delvis hjemme, og i højsæsonen var jeg på et sommerpensionat, hvor der var gode penge at tjene. Til november tog jeg så plads som enepige hos en isenkræmmer i Odense og var der i halvandet år. Den 5. juni 1954 blev jeg gift, og vi flyttede til »Rygård«, hvor min mand er forvalter. Rygård er en gård på godt 400 td. ld. og ligger mellem Svendborg og Nyborg. Vi har på den gamle hovedbygning, som er bygget i 1530, en del af hovedbygningen er offentlig tilgængelig, så her kommer mange mennesker hele året rundt, dog mest om sommeren, da er her mange skoler og udlændinge. Vi har i den tid også fået to små rollinger, en pige, der er 3 år og en dreng, der snart fylder 2 år, Lone og Per.

Det er vist alt, hvad jeg har bedrevet i de 10 år, siden vi skiltes på den kære gamle skole; men lad os håbe, at vi mødes til sommer på den nye skole, som jeg glæder mig meget til at se engang. Nu vil jeg slutte med at ønske hele holdet en rigtig glædelig jul, og så mange hilsener til familien Hedemann, lærere og lærerinder.

Aase Buhl Rasmussen, f. Jensen, »Rygård«, Langeland.

Helen Eklund.

Endnu een af vore tidligere elever, Helen Eklund, 1958—59, fra København, er ikke mere. — Hun omkom ifølge bladene ved en drukneulykke i Øresund en sommeraften. — Vi husker hende som en humorfyldt og livlig pige. — Også for hende vil vi udtale: Æret være hendes minde.

K. H.

Elevforeningens regnskab 1959—60.

INDTÆGT

Beholdning:	Kontant	67,55
—	Giro	2,86
September 5.	Indkommet ved elevmøde	1776,25
December 1.	Renter i banken til $\frac{1}{11}$	36,76
— 29.	Julefesten	585,00
— 16.	Hævet i banken	1000,00
	Solgt elevskrifter	4161,00
Januar 22.	Indk. ved møde	233,00
Februar 12.	Indk. ved møde	154,00
Marts 24.	Renter på girokonto	1,25
Maj 1.	Renter i banken til $\frac{1}{6}$	36,91
Juni 11.	Renter sparekassen	10,70
	Balance 8065,34	

UDGIFT

September 5.	Udgift ved elevmødet	1415,11
November 1.	Renter til $\frac{1}{11}$ indsat i banken	36,75
December 16.	Frimærker	1000,90
— 29.	Julefesten	503,00
Januar 20.	Kulisser til scenen	1000,00
— 22.	Foredrag af Niels Anesen	185,00
— 25.	Trykning af elevskrifter	1871,35
— 25.	Betaling for girouddrag	1,46
Februar 12.	Foredrag af Uffe Grosen	120,00
Marts 9.	Indsat i banken	1550,00
Maj 1.	Renter til $\frac{1}{6}$ indsat i banken	36,91
— 20.	Telefon	7,60
— 20.	Kaffe, lys og varme ved 2 møder	175,00
Juni 11.	Renter indsat i sparekassen	10,76
	Beholdning: Giro	11,30
—	Kontant	140,15
	Balance 8065,34	

FORMUE

Bankbog	3564,83
Sparekassebog	307,59
Giro	11,30
Kontant	140,15
	Ialt ... 4023 87

Ovenstående regnskab er gennemgået og fundet i orden. Bankbøger er os forevist. Kassebeholdningen var til stede.

Ringe, den 3. september 1960.

Thomas Nielsen.

Inge Pedersen.

Sommerskolen 1960.

Annelise Skovlykke Jørgensen, Svendborg
 Else Jørgensen, Hokkerup
 Minna Jørgensen, Odense
 Edith M. Kristensen, Stenstrup
 Anni Marian Larsen, Kvistgård
 Birgitte Larsen, Kværndrup
 Bodil Larsen, Nymark
 Kirsten Korsgård Larsen, Frørup
 Margit Larsen, Sdr. Højrup
 Vibeke Søgård Larsen, Nyborg
 Solveig Mølgård, Herning
 Annette Nielsen, Glejbjerg
 Bente Nielsen, Bylderup Bov
 Birgit Nielsen, Longelse
 Ida Margrethe Nielsen, Årsballe
 Karen Nielsen, Engskov
 Kirsten Nielsen, Røgen
 Marianne Nielsen, Stenstrup
 Marina Nørregård, Oksbøl
 Else Marie Olsen, Hatting
 Connie Pedersen, Åstrup
 Elise Pedersen, Vindinge
 Hanne Slej Pedersen, Skamby
 Mary Pedersen, Skårup
 Elisabeth Pedersen, Flemløse
 Vivi Pedersen, Ferritslev
 Birthe Marie Poulsen, Kølkeær
 Bente Rasmussen, Stenstrup
 Inge Ralff, Neder Jerstal
 Jytte Skou, Odense
 Birthe Andersen, Søby
 Annelise Andersen, Gierslev
 Inge Marie Andersen, Birkum
 Inge Andersen, Ll. Rise
 Ingelise Andreassen, Tørresø
 Adda Bagge, Skårup
 Annelise Bertelsen, Middelfart
 Agnethe Christensen, Løgeskov
 Lise Christensen, Høng
 Hanne Grethe Christensen, Haderslev
 Inge Marie Cosmos, Visby
 Inge Lise Folkmann, Årsballe
 Inge Friis, Visby
 Ann Grete Hansen, Langå
 Anne Marie Hansen, Vøjstrup
 Dorthe Hansen, Gundstrup
 Lene Anne Hansen, Gudbjerg
 Vivi Krag Hansen, Kerteminde
 Tora T. Hansen, Lunde
 Annelise Hvolbæk, Thorsvang
 Alice Jørgensen, Langå
 Anne Lise Jensen, København

Ann Merete Jensen, Odense
Annie Jensen, Spodsbjerg
Bodil Jensen, Langesø
Hanne Jensen, Nyborg
Lise Viborg Jensen, Fjelsted
Margrethe Jensen, Vojens
Ruth Jensen, Grejsdalen
Kirsten Jensen, V. Marie
Anna Lise Sørensen, Lindved
Conni Maria Sørensen, Nr. Åby
Lilly Østerby Sørensen, Odense
Vivi Brøchner, Århus
Ingelise Larsen, Nyborg

Vinterskolen 1960—61.

Inger Andersen, Sdr. Nærå
Lis Andersen, Ringe
Signe Andersen, Espe
Birthe E. Andreassen, Bildsø
Anne Grete Bang, Hvidovre
Annelise Borowski, Kissendrup
Mona Madsen Bønke, Flødstrup
Lis Carpersen, Ø. Åby
Vibeke Christensen, Dræby
Erna Erlängsen, Svanninge
Bente Skov Hansen, Fjellerup
Bodil E. Hansen, Fuglsbølle
Grethe Holm Hansen, Harndrup
Herdis Hansen, Aunslev
Karen J. Hansen, Hønschaven
Lene Hansen, Sødinge
Vibeke Hansen, København
Ulla Hansen, Kertinge
Jytte Falck Jensen, Fjelsted
Karen Jensen, Kr. Stillinge
Bente M. Johansen, Voldtofte
Tove Reinholt Jensen, Svanninge
Anna Jeppesen, Kværndrup
Inge Jeppesen, Kværndrup
Edith Skov Jørgensen, Harndrup
Tove Jørgensen, V. Hæsinge
Anna Pedersen, Rynkeby
Hanna Rosenlund Kristensen, Dræby
Kirsten Kristensen, Permelille
Hanne Madsen, Tarup
Ulla Madsen, Ellemose
Anna K. Mægård, Thorsø
Anne Lise Malmose, Fjellerup
Grethe Møller, Fjelsted
Bodil Roulund Nielsen, V. Hæsinge
Else M. Nielsen, Kirkeskov
Kirsten Foged Nielsen, Flødstrup
Ida Nørslund, Koppenbjerg
Ellen Marie Olsen, Kr. Stillinge
Anne E. Pedersen, V. Hæsinge
Anni Pedersen, Harndrup
Inge Bartholdy, Ringe
Inge Groth Pedersen, L. Rise
Lena Møller Pedersen, Fjelsted
Lis Pedersen, Odder
Birthe Rasmussen, Bildsø
Bodil Rasmussen, Espe
Kirsten Egsvang, Ringe
Birgit Sørensen, Hannesborg
Conni J. Sørensen, Skellerup
Grethe Sørensen, Harndrup
Inge Lise Sørensen, Visby

Karen Thomsen, Vejstrup
Jens Jakob Bagger, Gangsted
Svend P. Burkarl, Esbjerg
Bent Clausen, V. Åby
Keld Dickmann, Stjoul
Asger Dideriksen, Gestelev
Steffen Ellegård, Halsmose
Jens Peter Erlangsen, Svanninge
Henry Fabricius, Højer
Kaj Fick, Skårup
Poul Erik Find, Skårup
Aksel Godtfredsen, Tranekær
Birger Godtfredsen, Tranekær
Jørgen Hansen, Rynkeby
Lars Hansen, Ladelund
Helge Hågensen, Rønne
Henning Jensen, Snarup
Leif Jensen, Forlev
Mogens Jensen, Ladby
Henning B. Johansen, Skrøbelev
Thorkild Johansen, Stenstrup
Kurt Jørgensen, Ferritslev
Niels Jørgensen, Almegård
Erik H. Kjeldsen, Gestelev
Mogens Knudsen, Vallekilde
Henning Kofoed, Vestermarie
Børge Madsen, Ladby
Kurt Markvardsen, Ladby
Svend Juul Mortensen, Højby
Erik Rue Møller, Volderslev
Bent Feldingbjerg Nielsen, Tved
Erling Grotkær Nielsen, Tvingstrup
Jørn M. Nielsen, Årsballe
Karl Nikolajsen, Ulbølle
Arne Pedersen, Tranekær
Jørgen Pedersen, Hannesborg
Mogens Pedersen, Rynkeby
Peder Pedersen, Nr. Nærå
Torben Pedersen, Ulbølle
Svend Alex Perrot, Odense
Knud Rasmussen, Ubby
Flemming Rohde, Hundslev
Jørn Bach Sørensen, Kerteminde
Poul Ejner Sørensen, V. Åby
Peder Thomsen, Vejstrup
Erik Lindholm, Ryslinge
Jørgen Egsvang, Ringe
Inge Schmidt, Espe